

Kadulta kehään: kamppailulajien rooli poikien tunnesäätelyssä ja nuorisorikollisuuden ennaltaehkäisyssä valmentajien näkökulmasta

Melissa Jusslin

2025 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

**Kadulta kehään: kamppailulajien rooli poikien tunnesäätelyssä
ja nuorisorikollisuuden ennaltaehkäisyssä valmentajien
näkökulmasta**

Melissa Juslin
sosionomikoulutus
Opinnäytetyö
Marraskuu, 2025

Melissa Juslin

Kadulta kehään: kamppailulajien rooli poikien tunnesäätelyssä ja nuorisorikollisuuden ennaltaehkäisyssä valmentajien näkökulmasta

Vuosi

2025

Sivumäärä

57

Opinnäytetyö *Kadulta kehään* tarkasteli, miten poikaerityinen työote voi tukea poikien tunnetaitoja, itsehillintää ja yhteisöllisyyttä kamppailulajien kontekstissa. Tutkimuksen lähtökohdaksi oli poikien syrjäytymisen ja väkivaltaisuuden ehkäisy, jota Hanskat ylös, veitset alas (HYVA)-hanke toteutti nyrkkeilyn ja tunnetaitoharjoittelun avulla. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, miten kamppailulajit voivat toimia välineinä sosiaalipedagogisessa kasvatuksessa ja miten hankkeen toimintamalli tuki poikien hyvinvointia ja osallisuutta.

Tutkimus toteutettiin laadullisena tutkimuksena yhteistyössä HYVA-hankkeen kanssa. Aineisto kerättiin puolistrukturoidun teemahaastattelun voimin sekä hankkeen parissa toimivilta nyrkkeilyvalmentajalta että sen ulkopuolelta. Haastattelut analysoitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä. Teoreettinen viitekehys rakentui sosiaalipedagogiikan, sosiaalisen konstruktionismin ja sukupuolisensitiivisen nuorisotyön näkökulmista.

Tulokset osoittivat, että nyrkkeilyhänke voi toimia turvallisena kasvuympäristönä, jossa aggressio saa hallitun ja hyväksytyt muodot. Valmentajan rooli korostui kasvatuksellisena ja emotionaalisenä tukena: hän toimi esimerkkinä, kuuntelijana ja yhteisön rakentajana. Yhteisöllisyys ja toiminnallinen oppiminen vahvistivat poikien tunnetaitoja ja ehkäisivät syrjäytymistä.

Johtopäätöksenä todettiin, että poikaerityinen nuorisotyö ei korosta sukupuolta, vaan sen ymmärtämistä. HYVA-hankkeen toimintamalli tarjosi esimerkin siitä, miten ennaltaehkäisevä työ voi muuttaa väkivaltaisen käyttäytymisen potentiaaliksi, joka tukee nuoren itsetuntoa ja osallisuutta. Nyrkkeilyhänke nousee, mutta veitsi laskee - ja kamppailu muuttuu kasvuksi.

Asiasanat: poikaerityinen nuorisotyö, sosiaalipedagogiikka, tunnetaitokasvatus, väkivallan ehkäisy, nyrkkeily, HYVA-hanke

Melissa Juslin

From the Streets to the Ring: Coaches' Perspectives on the Role of Combat Sports in Boys' Emotional Regulation and Youth Crime Prevention

Year

2025

Pages

57

The thesis *From the Streets to the Ring* explored how a boy-specific approach can support boys' emotional skills, self-control, and sense of community within the context of combat sports. The study was grounded in the prevention of social exclusion and violent behavior among boys, which the *Hanskat ylös, veitset alas (HYVA)*- project addresses through boxing and emotional skills training. The aim of the study was to examine how combat sports can serve as a tool in social pedagogical education and how the project's operational model supports boys' well-being and social inclusion.

The research was carried out as a qualitative study in collaboration with the HYVA project. The data were collected through semi-structured theme interviews with four boxing coaches, both from within and outside the project. The interviews were analyzed using inductive content analysis. The theoretical framework was based on the perspectives of social pedagogy, social constructionism, and gender-sensitive youth work.

The results showed that a boxing gym can function as a safe environment for growth, where aggression takes a controlled and socially acceptable form. The coach's role was emphasized as educational and emotional support: they serve as an example, a listener and a community builder. Communitarity and experiential learning strengthen boys' emotional skills and help prevent social exclusion.

The study concluded that boy-specific youth work does not emphasize gender itself but rather the understanding of its social and developmental context. The HYVA project provided an example of how preventive work can transform violent behavior into constructive potential that strengthens young people's self-esteem and participation. The boxing gloves rises, but the knife falls - and the struggles turns into growth.

Keywords: boy-specific youth work, social pedagogy, emotional education, violence prevention, boxing, HYVA-project

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Hanskat ylös, veitset alas (HYVA).....	7
3	Varjoihin jääneet pojat	8
3.1	Väkivalta nuorisorikollisuudessa	10
3.2	Syrjäytyminen.....	13
3.3	Tunnesäätely maskuliinisuuden mukana.....	15
3.4	Ennaltaehkäisevä nuorisotyö ja sosiaalipedagoginen ote.....	19
4	Tutkimusprosessi ja menetelmällinen lähestymistapa.....	20
4.1	Tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset.....	20
4.2	Tutkimuksen menetelmä ja toteutus	21
4.3	Aineistonkeruu	23
4.4	Aineiston analyysi.....	24
5	Tulokset.....	25
5.1	Voimaa ja turvaa yhteisöstä.....	26
5.2	Mitä on olla kova äijä?	30
5.3	Valmentaja kasvattajana	33
5.4	HYVA vai huono?	36
6	Johtopäätökset.....	37
6.1	Suosituksat käytäntöön	38
6.2	Suosituksat kehittämiseen ja tutkimukseen.....	39
6.3	SWOT-analyysi.....	40
7	Eettisyys ja luotettavuus	43
8	Pohdinta	45
	Lähteet	48
	Kuviot.....	55
	Taulukot.....	55
	Liitteet	56

1 Johdanto

*”Pieniä ja suuria virheitä, niiden toistamista ja yrityksiä korjata niitä.
Nuoruutta, jonka lainalaisuuksia edelliset sukupolvet arvelivat etäältä ja liian
myöhään.*

*Aikuistumista aikana, jolloin maailma muuttui nopeasti ja radikaalisti.
Kadonneita ja kadotettuja.*

*Yksikään rikoksiin syyllistynyt ei ole pelkästään rikollinen, vaan kaikilla on
taustallaan paljon isompi tarina.*

Ja nuorilla rikoksentekijöillä on edessä ennen kaikkea vielä tulevaisuus.

--

*Veljeys ja yhdessä selätetyt esteet tuovat turvan ja merkityksen niille, jotka
ovat jääneet meidän muiden maailman ulkopuolelle.”*

Anne Kantola, Jecaterina Mantsinen & Omos ”Opa” Okoh 2024, 14-15

Vielä muutama vuosikymmen sitten poikien ja miesten tunnekasvatus sekä sen mukana tullut maailma oli hyvin eri näköistä. 1900-luvun alussa Suomen poikia kasvatettiin kurinalaisuuteen, vaatimattomuuteen ja kuuliaisuuteen. Silloisen ajan miehisyyden ihanteet korostivat fyysistä kestävyyttä, kunnollisuutta ja isänmaallisuutta. Nuoruus nähtiin sekä mahdollisuutena kansakunnan tulevaisuudelle, että riskinä, joka ilman valvontaa voisi johtaa järjestyksen horjumiseen. Poikien odotettiin kasvavan työkykyisiksi ja velvollisuudentuntoisiksi miehiksi, jotka kantavat vastuuta yhteisöstä ja perheestä. (Tornioja-Latola 2011.) Mihin suuntaan olemme nyt menossa?

Valitsin opinnäytetyöni aiheen perustuen kiinnostukseni poikaerityiseen nuorisotyöhön. Erityisesti lastensuojelutyön parissa olen kohdannut yhä enemmän poikiin kohdistuvaa huolta ja tuen tarvetta muun muassa väkivaltaisuuksiin ja rikollisuuden ilmentymiseen liittyen. Opinnäytetyön työelämäkumppanina toimii Hanskat ylös, veitset alas (HYVA) -hanke. HYVA-hanke tarjoaa maksutonta harrastustoimintaa, jossa nuoret pääsevät harjoittelemaan nyrkkeilyn perusteiden kautta tunteiden hallintaa ohjatusti ja turvallisesti. HYVA-hanke toimii opinnäytetyössäni myös konkreettisena esimerkkinä ennaltaehkäisevästä nuorisotyöstä, jonka tavoitteena on vähentää poikien huonovointisuutta ja siitä seuraavaa vakavaa oireilua.

Opinnäytetyö toteutettiin kvalitatiivisena tutkimuksena. Laadullinen lähestymistapa sopii aiheeseen, sillä haastatteluissa nousee esiin toisistaan eriäviä kokemuksia ja ilmiötä riippuen haastateltavan omista taustoista ja kokemuksista (Puusa ja Juuti 2011, 31). Opinnäytetyössä avataan, miten poikaerityisellä nuorisotyöllä voidaan vaikuttaa poikien maailmankuvan muodostamiseen ja heidän rooliinsa yhteiskunnassa. Lisäksi opinnäytetyössä pohditaan sosiaalisen konstruktioismin voimin, miten todellisuus ja merkitykset rakentuvat ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa.

Opinnäytetyön nimi ”Kadulta kehään” kuvaa symbolisesti siirtymää kohti rakentavampia toimintamalleja ja vaihtoehtoja - olettamatta että hankkeeseen osallistuvat olisivat katujengien jäseniä. Nimi viittaa nyrkkeilykehän luomaan toimintaympäristöön, missä voi harjoitella itsehillintää, tunnetaitoja ja kohtaamista itsensä ja toisten kanssa. Kamppailulajit toimivat paitsi fyysisenä harjoitteluna, myös mahdollisuutena sisäiseen kasvuun, vertaistukeen ja yhteisöllisyyteen. Kehä edustaa tässä parhaimmillaan suuntaa, tukea ja tilaa, jossa nuori voi kasvaa kohti hyvinvointia ja osallisuutta.

Opinnäytetyöni käsittelee poikia ja miehiä viittaamatta sukupuolinormatiiviseen ajatukseen muuttumattomasta ja biologisesta määritelmästä (Mielenterveystalo 2025.) Helsingin Poikien Talo kutsuu toimintaansa mukaan ”10-28-vuotiaita poikia, miehiä ja poikana olemista pohtivia nuoria”. Samoin tässä opinnäytetyössä keskitytään ilmiöihin, jotka voivat koskettaa eri tavoin erilaisia yksilöitä heidän omista lähtökohdistaan käsin.

Tässä opinnäytetyössä hyödynnettiin ChatGPT:tä kielellisen viimeistelyn tukena, mutta työn sisältö, rakenne ja tulkinat ovat tekijän omia.

2 Hankat ylös, veitset alas (HYVA)

Keväällä 2025 Stadin Kamppailijat ry käynnisti Läpimurtosäätiön apurahan tuella HYVA-hankkeen (Hankat ylös, veitset alas), jonka tavoitteena on vahvistaa nuorten hyvinvointia, turvallisuutta ja positiivisia elämänvalintoja. Hanke kohdistuu erityisesti niihin nuoriin, joiden elämäntilanteeseen liittyy syrjäytymisen, rikollisuuden tai väkivaltaisen käyttäytymisen riskejä. (Läpimurtosäätiö 2025.) Hankkeen viikoittaiset harjoitukset pidetään Strike Boxing & Fitness Oy:n tiloissa.

HYVA-hanke voidaan nähdä konkreettisena esimerkkinä siitä, miten kirjallisuudessa tunnistetut poikien hyvinvoinnin haasteet kohdataan käytännön nuorisotyössä. Tutkimusten mukaan pojat ovat yliedustettuina väkivallan kokijoina ja tekijöinä (THL 2025), sekä syrjäytymisriskissä (Hiilamo 2020). Lisäksi hegemonisen maskuliinisuuden normit, kuten aggression normalisointi, fyysinen kovuus tai avun välttely, kaventavat poikien mahdollisuuksia ilmaista itseään ja hakea apua (Connell & Messerschmidt 2005). Hanke vastaa

näihin ongelmiin tarjoamalla matalan kynnyksen harrastustoimintaa, jossa nyrkkeilyn harjoittelu yhdistyy tunnetaitojen vahvistamiseen, turvallisiin aikuisuhteisiin ja yhteisöllisyyden kokemuksiin. Tätä voidaan pitää ennaltaehkäisevänä nuorisotyönä, joka tarjoaa nuorille väkivallattomia toimintamalleja ja tukee heidän kiinnittymistään yhteiskuntaan (Sonneveld ym. 2021).

Hankkeen rakenne tukee näitä tavoitteita johdonmukaisesti vaiheittain. Vuoden mittainen projekti on jaettu neljään kolmen kuukauden pituiseen kvartaaliin, ja jokaiselle kvartaalille on nimetty oma teemansa. Ensimmäisessä kvartaalissa teemana on itseluottamuksen rakentaminen. Tämän jälkeen toisena teemana on tunteiden hallinta ja konfliktinratkaisu. Kolmannessa teemassa harjoitellaan ryhmätyöskentelyä ja yhteistyötä, mikä tarjoaa nuorille mahdollisuuden harjoittaa sosiaalisia taitoja ja kokea yhteenkuuluvuutta. Lopuksi viimeisen kvartaalin teema on itsensä kehittäminen ja henkilökohtaisten tavoitteiden asettaminen.

Päävalmentaja Rafael Ekroosin mukaan hankkeessa pyritään toimimaan esimerkkinä ja tukena, tarjota nuorille valmennusta sekä aitoa läsnäoloa ja vertaistukea. Hankkeen keskiössä on ajatus siitä, että jokaisella nuorella tulisi olla mahdollisuus tulla nähdyksi ja kohdatuksi turvallisessa ilmapiirissä. Viikoittaisten nyrkkeilyharjoitusten lisäksi hanke tarjoaa henkilökohtaista mentorointia. (Strikeboxing 2025.)

HYVA-hanke yhdistää liikunnan ja tunnetaitojen harjoittelun ennaltaehkäisevään nuorisotyöhön. Sen voidaan nähdä vastaavan tutkimuksissa esiin nostettuihin tarpeisiin vahvistaa poikien osallisuutta ja hyvinvointia kokonaisvaltaisesti.

3 Varjoihin jääneet pojat

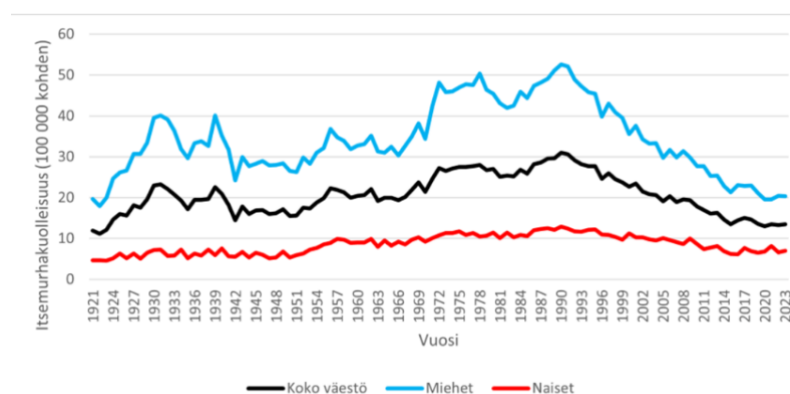
Poikatyö on alati nouseva ja kohtuullisen uusi käsite (Huuki, Kivijärvi & Lunabba 2018, 8), jonka takia aiheesta ei löydy kovinkaan paljoa aikaisempaa tutkimustietoa. Laadullinen tutkimus soveltuu tilanteisiin, kun tutkittavasta ilmiöstä on vähän tietoa tai siihen halutaan saada uusi näkökulma (Polit & Beck 2017, 17-18). Tällöin sukupuolisensitiivinen aihe antaa tilaa myös kvalitatiivisen tutkimuksen raameille ja vapauksia syventyä poikatyöhön sellaisesta näkökulmasta, mitä ei aikaisemmin olla tutkittu.

Poikaerityinen työ tarkoittaa sukupuolisensitiivistä lähestymistapaa, jossa pyritään ymmärtämään poikien elämismaailmaa ja siihen vaikuttavia kulttuurisia odotuksia ilman sukupuoliroolien vahvistamista (Purjo 2012, 86). Käsite on keskeinen tämän opinnäytetyön kannalta. Tutkimus tarkastelee poikien tunnesäätelyä ja väkivaltaisuuden ehkäisyä juuri sukupuolittuneiden kasvun haasteiden ja kulttuuristen mallien näkökulmasta. Ne vaikuttavat siihen, miten pojat oppivat ilmaisemaan ja hallitsemaan tunteitaan.

Kouluterveyskyselyn mukaan pojat voivat monilla hyvinvoinnin osa-alueilla tyttöjä yleisesti paremmin: he kokevat useammin terveytensä hyväksi, ovat tyytyväisempiä elämäänsä, liikkuvat enemmän ja nukkuvat riittävästi. Pojilla on myös vähemmän ahdistuneisuutta ja yksinäisyyttä, ja he kertovat voivansa keskustella asioistaan vanhempiensa kanssa useammin kuin tytöt. Samalla aineisto tuo esiin kuitenkin pojille ominaisia riskejä. He kokevat fyysistä uhkaa useammin kuin tytöt, osallistuvat useammin kiusaamiseen ja käyttävät selvästi enemmän nikotiinituotteita, erityisesti ammatillisissa oppilaitoksissa. Näin ollen poikien kohdalla näyttäyty ristiriitainen kuva: vaikka heidän hyvinvointiaan tukevat useat suojaavat tekijät, voivat riskit kasaantua ja jäädä varjoihin. Väkivallan kokemukset, päihteiden käyttö ja kiusaaminen heikentää poikien hyvinvointia ja altistaa syrjäytymiselle. (Helenius, Kivimäki & Luopa 2025, 4-17.)

Vaikka koulutaipaleen alussa sukupuolten osaamisessa ei ole tutkimuksen mukaan merkittäviä eroja, peruskoulun aikana tyttöjen ja poikien välille syntyy huomattava kuilu: tytöt saavat useammin huipputodistuksia ja pääsevät toivomiinsa lukioihin, kun taas pojat jäävät useammin perustasolle, hakeutuvat harvemmin lukioon ja ovat yliedustettuina kouluttamattomien ja pitkäaikaistyöttömien joukossa. Tämä epätasa-arvo näkyy myös nuorten miesten suurempana velkaantumisena, päihdeongelmina ja syrjäytymisriskinä. (Hiilamo, 2020.)

Poikien ja nuorten miesten hyvinvointia voidaan luonnehtia kaksijakoiseksi: osa pärjää ja voi hyvin, mutta huomattava joukko kantaa mukanaan osattomuuden, syrjäytymiseen ja mielenterveyden ongelmiin liittyviä riskejä (Vihreät, 2021). Tutkimusten mukaan noin joka viides vuonna 1997 syntyneistä pojista on saanut psykiatrisen diagnoosin, joskin sukupuolten välillä ei ole suurta eroa diagnoosien määrässä. Samanaikaisesti tiedetään, että pojat ja miehet hakeutuvat naisia harvemmin terveydenhuollon piiriin, minkä seurauksena monet ongelmat voivat jäädä tunnistamatta ja hoitamatta. Miesten muodostama enemmistö itsemurhatilastoissa on huolestuttava ilmiö. Lisäksi päihteiden runsas käyttö ja väkivallan kokemukset liittyvät usein miesten pahoinvointiin. (THL 2020; Tilastokeskus 2021.)

Kuvio 1: Itsemurhakuolleisuus Suomessa 1921-2023 (THL 2025).

Miehet ovat myös huomattavan usein väkivallan uhreja. Tilastojen mukaan he ovat yliedustettuina katuväkivallan, henkirikosten ja työtaturmien kohteina. Jo lapsuudessa ja nuoruudessa pojat kokevat tyttöjä enemmän fyysistä väkivaltaa harrastuksissa sekä koulussa. (THL 2021.) Lisäksi nuoret miehet ovat suhteellisesti yliedustettuina velkaantuneissa, maksuhäiriöisissä ja asunnottomissa väestöryhmissä. Poikien hyvinvointi ei ole siis itsestäänselvyys, vaan se edellyttää kohdennettuja ja sukupuolisensitiivisiä toimia.

Esittelen seuraavaksi opinnäytetyön kannalta keskeisimmät poikien pahoinvointiin liittyvät teemat. Näiden ilmiöiden kautta voidaan tarkastella, millaiset riskitekijät ja kulttuuriset rakenteet altistavat poikia ongelmille, ja millaisia ennaltaehkäiseviä mahdollisuuksia kamppailulajien poikaerityisen työn kaltaiset toimintamallit voivat tarjota.

3.1 Väkiältä nuorisorikollisuudessa

“Totuus ei ole mustavalkoinen. Se on samaan aikaan synkempi ja valoisampi kuin ne mielikuvat, joiden varaan käsityksemme ’katujengeistä’ on tähän asti perustunut”, (Kantola, Mantsinen & Okoh 2024, 14).

Nuorisorikollisuus tarkoittaa alaikäisen tai nuoren henkilön tekemää rikollista käyttäytymistä. Useissa tutkimuksissa nuorisorikollisuus rajataan rikosvastuun puitteissa 15-20-vuotiaiden ikäryhmään (Alanko, Kinnunen, Piispa & Sambou 2023, 27). Nuorisorikollisuus kattaa sisällään paljon erilaista rikoskäyttäytymistä, mutta opinnäytetyön aiheen kannalta tässä luvussa keskitytään ensisijaisesti nuorten keskuudessa esiintyvään väkivaltakäyttäytymiseen.

Väkiältä on aggression muoto, jossa esimerkiksi hermostuneisuuden, vihan, pettymyksen tai raivon tunne ilmenee henkisenä tai fyysisenä väkiältäana (Mielenterveystalo 2025). Fyysisessä väkivallassa loukataan tahallisesti toisen fyysistä koskemattomuutta esimerkiksi lyömällä, potkimalla, kuristamalla, repimällä tai raapimalla (Nollalinja 2025).

Kriminologi Kivivuori ym. (2018, 116; Moffitt ym. 2001) nostavat esiin, että yleisesti miehet tekevät naisia enemmän rikoksia. Miesten ja naisten rikoskäyttäytyminen on samankaltaisimmillaan teini-iässä, jonka jälkeen sukupuolten väliset erot lisääntyvät huomattavasti. Huomattavin ero oli nimenomaan väkivaltarikoksissa: Nuorisorikollisuuskyselyn perusteella noin 12 % pojista ilmoitti syyllistyneen väkiältäaan kuluneen vuoden aikana, kun vastaavasti tyttöjä vastanneista oli 5 %. (2018, 116; Näsi 2016.) Lisäksi olennainen huomio on se, että poliisin tietoon tulleiden väkivaltarikollisuuden uhrien sukupuolijakauma on selvästi kytköksissä väkivallan vakavuuteen. Mitä törkeämmästä väkivaltarikoksesta on kyse, sen suurempi osuus rikoksen uhreista on miehiä (2018, 117; Salmi ym. 2009).

Katuväkivallalla tarkoitetaan yksilöiden tai ryhmien harjoittamaa fyysisen voiman käyttöä julkisissa tiloissa, kuten kaduilla ja muilla avoimilla alueilla. Katuväkivalta voi ilmetä esimerkiksi pahoinpitelynä, ryöstönä, seksuaalisena väkivaltana, henkirikoksena tai niiden uhkana. (DiClemente & Sionean 2025.) Tutkimusten pohjalta voidaan huomata myös katuväkivallan sukupuolijakautuneisuus. Naiset joutuvat useammin väkivallan uhriksi töissä ja kotona, kun taas miehet ravintoloissa ja julkisilla paikoilla. (Kivivuori 2018, 117; Danielsson & Kääriäinen 2016.)

Katuväkivallan ja katujengien nousu synnytti Suomessa laajan yhteiskunnallisen keskustelun. Ilmiöstä on puhuttu medioissa, poliittisissa keskusteluissa ja asiantuntijapuheessa paljon, mutta itse nuorten ääni on jäänyt usein kuulematta. (Kantola ym. 2024, 12.) Jengiytymisen ymmärtäminen edellyttää kokonaiskuvaa, joka ottaa huomioon sekä yksilölliset että yhteiskunnalliset tekijät. Kyseessä on usein monisyinen kehityskulku, johon vaikuttavat perhetausta, ympäristö, syrjäytyminen ja yhteiskunnan rakenteet. Mukana on koulupudokkaita, opiskelijoita, duunareita ja yrittäjiä. Väkivalta, huumekauppa ja veljeys tarjoavat joillekin merkitystä ja turvaa, joita muualta ei ole löytynyt. (2024, 13-14.)

Yhdessä kokoontuvia nuoria tai yhdessä rikoksia tekeviä nuorten ryhmiä ei pidä sekoittaa katujengeihin. Katujengejä ei puolestaan pidä sekoittaa järjestäytyneen rikollisuuden ryhmiin, joissa hierarkkiset suhteet ovat ilmeiset. Katujengissä kyse on aina vähintään kolmen hengen ryhmästä, jonka jäsenet tyypillisesti ovat hyvin tietoisia oman ryhmän muodostamisesta ja viestivät siitä usein esimerkiksi tunnusmerkeillä, logoilla tai tatuoinneilla. (Alanko ym. 2023, 29.)

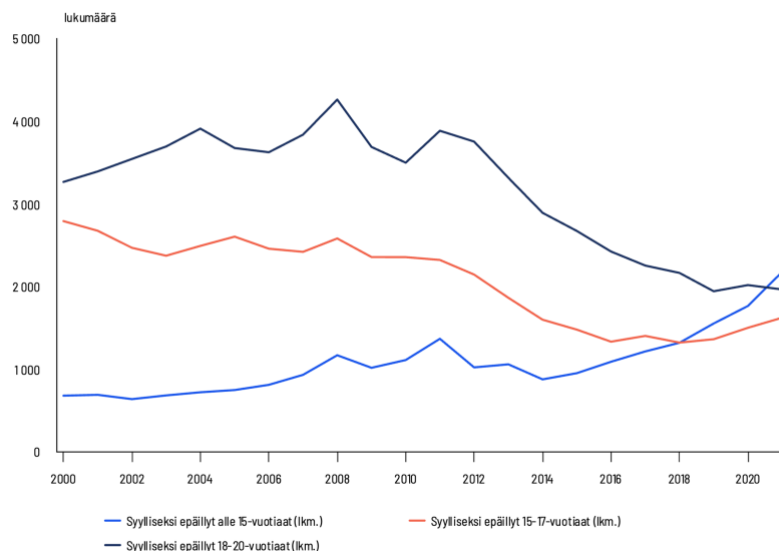
Filosofian tohtori Timo Purjon (2012, 111) mukaan katuväkivaltaan johtavia tekijöitä ovat uhatuksi tulemisen tuntu, tarve vastata loukkaukseen ja väkivallasta saatava mielihyvä.

Katuväkivaltaan ryhtyminen ei vaadi pitkällistä tunteiden patoamista ja tyytymättömyyttä elämään. Purjon näkemys tuo esiin, että katuväkivalta voi olla seurausta hetkellisistä tunnereaktioista ja jopa mielihyvän tavoittelua. Tämä havainnollistaa, kuinka tärkeää on vahvistaa nuorten kykyä tunnistaa ja säädellä tunteitaan. Samalla heille tulisi tarjota väkivallattomia keinoja sosiaalisen aseman rakentamiseen. Lisäksi on olennaista, että nuoret saavat kokea onnistumisia ja merkityksellisyyttä myönteisten toimintamallien kautta.

Katujengirikollisuuden ja nuorisorikollisuuden välinen raja ei ole aina selvä, sillä on viitteitä siitä, että katujengit käyttävät nuorempia, jengeihin kuulumattomia alaikäisiä rikollisessa toiminnassa mukana. Katujengien jäsenet ovat yleensä täysi-ikäisiä tai täysi-ikäisyyden kynnyksellä, ja heidän toimintansa eroaa alaikäisten keskinäisestä väkivallasta. Nuorisorikollisuudessa kyse voi olla hetkellisistä rikosryhmistä, joissa nuoret toimivat yhdessä lyhyen aikaa. Katujengit sen sijaan muodostavat alueellisia rikollisverkostoja, kun taas

järjestäytynyt rikollisuus on laajempi kokonaisuus, johon liittyy usein kansainvälisiä yhteyksiä ja rakenteita. (Sutela 2024, 13.)

Alaikäisten väkivaltarikollisuus on kääntynyt nousuun vuoden 2015 jälkeen erityisesti alle 15-vuotiaiden osalta, vaikka nuorten aikuisten väkivaltarikollisuus on samaan aikaan vähentynyt (taulukko 1). Vuonna 2021 Tilastokeskus ilmoitti 23,4 % kasvusta alle 15-vuotiaiden tekemien pahoinpitelyjen määrässä viime vuosikymmenen aikana (kuvio 2). Rikokset kohdistuvat usein toisiin alaikäisiin ja tapahtuvat tyypillisesti kouluympäristössä, mutta myös aikuisten uhrien määrä on lisääntynyt. Samalla on yleistynyt teräseiden käyttö ja sosiaalisen median tai kuvaamisen rooli rikostilanteissa (Danielsson 2022, 2).

Lähde: Tilastokeskus, rikos- ja pakkokeinotilasto

Taulukko 1: Pahoinpitelyrikoksiin epäillyt nuoret iän mukaan vuosina 2000-2021 (Tilastokeskus 2021).

Purjo (2012, 113) jakaa katuväkivallan karkeasti kahteen kategoriaan: strategiseen ja ihmisyyden kieltävään väkivaltaan. Strategisessa väkivallassa tyypillisesti kaksi tai useampi rettelöitsijää selvittävät välejä. Tarkoituksena ei ole varsinaisesti satuttaa toista, vaan osoittaa oma sosiaalinen asema. Joskus strateginen väkivalta voidaan kokea parhaana ratkaisuna oman kunnian puolustamiseen, kun yksilö on kokenut itsensä loukatuksi, tai on mahdollisena keinona sosiaaliseen nousuun yhteisön sisällä.

Strateginen väkivalta voidaan siis nähdä tunnesäätelyn haasteena. Kun loukkaantumisen tai vihan tunne kanavoituu rakentavan käsittelyn sijasta väkivallaksi, näiden perusreaktioiden ilmaiseminen ja vahvistaminen käännetään sosiaalisesti päämääräksi. Väkivalta toimii tunteen ilmaisuun sekä statuksen vahvistamisen keinona ja se palkitaan ryhmässä arvostuksena. Tällöin olisi tärkeää katkaista yhteys tunnekokemuksen ja sosiaalisen palkkion välillä

tarjoamalla nuorille vaihtoehtoisia tapoja saavuttaa arvostusta. Kehitettävä tunnesäätelyyn tuki ei voi myöskään rajoittua yksilön impulssikontrolliin, vaan sen tulee huomioida myös sosiaalinen konteksti: miten ryhmadynamiikat, normit ja mahdolliset palkkiomekanismit ohjaavat toimintaa ja millä keinoilla niihin voidaan vaikuttaa.

Ihmisyyden kieltävä väkivalta saattaa kohdistua tuntemattomaan ihmiseen, jonka kasvot syystä tai toisesta ärsyttävät. Tällaista väkivaltaa rajoittaa pääasiassa juridisen edesvastuun pelko, ei samaistuminen uhrin ihmisyyteen. Tällöin ihmisyyden kieltävä väkivalta on usein silmitöntä ja seurauksiltaan tuhoisaa. (Purjo 2012, 114-115.)

Ihmisyyden kieltävä väkivalta voidaan kuvailla kylmäksi ja empatiasta irrotetuksi teoksi. Sen voi nähdä heijastavan tunteiden tukahduttamista ja vaikeutta samaistua muihin. Kun uhrin ihmisyyttä ei tunnusteta, väkivallan kynnyks madaltuu ja teko ei tunnu yhtä moraalisesti raskaalta. Ennaltaehkäisy näkökulmasta tämä tarkoittaa, että nuorille tulee tarjota mahdollisuuksia tarjota empatiaa ja harjoitella tunteiden tunnistamista sekä tapoja käsitellä vaikeita kokemuksia.

3.2 Syrjäytyminen

”Suomalaisissa synnytyssairaaloissa syntyneistä lapsista osa kasvaa ulkomaalaisiksi. Ulkopuolisuus, rasmin sietäminen ja vihan kohteena oleminen normalisoituvat ja muodostuvat osaksi elämää ja identiteettiä. Veljeys ja yhdessä selätetyt esteet tuovat turvan ja merkityksen niille, jotka ovat jääneet meidän muiden maailman ulkopuolelle.” (Kantola ym. 2024, 14.)

Ulkopuolisuuden kokemus voi olla yksi syrjäytymiseen johtava tekijä. Syrjäytyminen tarkoittaa nuorten irtaantumista yhteiskunnan tavanomaisista toiminnoista, kuten koulutuksesta, työelämästä tai sosiaalisista suhteista (Rikoksantorjuntaneuvosto 2025). Lähteenmaa ja Saarholm (2024, 54-56) kuvaavat syrjäytymisen prosesseja erityisesti lastensuojelujärjestelmän näkökulmasta, ja nostavat esiin ilmiöitä kuten sijaishuoltopaikasta luvatta poistuminen ja vaikeudet kiinnittyä tukea tarjoaviin palveluihin. Syrjäytyminen ei ole pelkästään yksilön valinta, vaan usein seurausta yhteiskunnallisista ja rakenteellisista tekijöistä.

Syrjäytyminen ei tarkoita ainoastaan koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäämistä, vaan siihen liittyy usein kokemus kuulumattomuudesta ja merkityksettömyydestä. Tämä tunne voi voimistua erityisesti pojilla, jotka kamppailevat tunteiden ilmaisun ja sosiaalisten suhteiden kanssa. Syrjäytyminen voidaan näin nähdä paitsi rakenteellisena myös emotionaalisenä ilmiönä. HYVA-hankkeen kaltaisen ennaltaehkäisevän nuorisotyön merkitys korostuu juuri

tässä: sen kautta nuorille voidaan tarjota yhteisöllisiä kokemuksia ja onnistumisen paikkoja, jotka ehkäisevät ulkopuolisuuden tunteen syvenemistä.

Poikien ja miesten syrjäytyminen näkyy erityisen selvästi asunnottomuudessa ja rikosseuraamuksissa. Tilastojen mukaan lähes neljä viidestä asunnottomasta oli miehiä vuonna 2023 (kuvio 2), ja vangeista noin 91 prosenttia oli miehiä vuonna 2024 (Rikosseuraamuslaitos 2024, 14). Lisäksi Y-säätiön (2023, 55) tutkimus osoittaa, että miesten asunnottomuusjaksot kestävät naisia pidempään, mikä lisää heidän riskiään jäädä pysyvästi marginaaliin. Myös koulutustason ero alkaa varhain: perusasteen varaan jää 20-29-vuotiaista miehistä 18 % ja naisista 13 % (Tilastokeskus 2019, 4). Nämä havainnot tukevat tarvetta kohdentaa ennaltaehkäisevää nuorisotyötä ja poikaerityisiä palveluja erityisesti poikien koulutuspolulle kiinnittymiseen, mielenterveyteen ja osallisuuden vahvistamiseen.

Asunnottomat	Määrä	Muutos	Osuus kaikista yksin-elävistä asunnottomista
Naiset	755	-155	22%
Miehet	2674	-102	78%
Nuoret (alle 25-v)	530	-285	15%

Kuvio 2: Asunnottomat naiset, miehet ja nuoret vuonna 2023 ja muutos edellisvuodesta (Ara 2024, 17.)

Tutkimukset ovat osoittaneet, että etnisiin vähemmistöryhmiin kuuluvilla nuorilla on muihin verrattuna useammin tyypillisiä rikollisuuden taustatekijöitä kuten matala koulutus, pienet tulot ja heikko sidos työmarkkinoihin (Alanko ym. 2023, 30.) Pohjoismaissa tutkimuksissa koulutuksen ja työn ulkopuolella oleminen näyttäytyy rikoskäyttäytymistä lisäävänä tekijänä. (2023, 30; Suonpää ym. 2023).

Etniseen taustaan liittyvät haavoittuvuudet eivät kuitenkaan synny tyhjiössä, vaan ne kietoutuvat laajempiin yhteiskunnallisiin rakenteisiin. Kun koulutus- ja työmarkkinoihin kiinnittyminen jää heikoksi, nuori altistuu paitsi taloudelliselle epävarmuudelle myös kokemukselle ulkopuolisuudesta. Tämä voi lisätä riskiä hakeutua yhteisöihin tai toimintatapoihin, jotka tarjoavat vaihtoehtoista merkitystä ja yhteenkuuluvuutta, mutta jotka samalla voivat normalisoida rikollista käyttäytymistä.

Ennalta ehkäisevä poliisi Jon Fuhrmann (Kantola ym. 2024, 365) toteaa, että on absurdia ajatella, että katujengien tai verkostojen kitkeminen olisi yksin poliisin vastuulla. Kuulumattomuuden tunne, joka toistuu monien vangittujen rikollisten kohdalla, on iso yhteiskunnallinen kysymys. Kyseessä ei Fuhrmannin mukaan ole myöskään maahanmuuttokysymys. Jos jengiytyminen leimataan maahanmuuttokysymykseksi, siihen

liittyy vaaranpaikka, että tahattomat ennakkoluulot ja kärjistäminen yhteiskunnan tasolla kasvaa, mikä taas kiihdyttää nuorten rikollisen verkostoitumisen ilmiötä.

Keskustelu katujengeistä ja nuorten rikollisuudesta on usein rajautunut poliisin toimivaltuuksiin ja maahanmuuttopolitiikkaan. Tämä näkökulma kuitenkin jättää helposti varjoon taustalla vaikuttavat kuulumattomuuden ja ulkopuolisuuden kokemukset. Syrjäytyminen näyttäytyy pikemminkin yhteiskunnallisena ilmiönä kuin yksilön valintana tai lainvalvonnan haasteena. On perusteltua pohtia, kaventaako ilmiön selittäminen vain maahanmuutolla ymmärrystä niistä rakenteellisista tekijöistä, jotka koskettavat nuoria taustoista riippumatta.

3.3 Tunnesäätely maskuliinisuuden mukana

”Kovuus ei ole aina valinta, se on usein selviytymiskeino.” (Kantola ym. 2024, 14).

Mielenterveystalo (2025) ilmentää tunnesäätelyn sekä toimivana että toimimattomana taitona havainnoida, ilmaista ja säädellä tunteita. Se kehittyy lapsuuden temperamentin ja kasvuympäristön vuorovaikutuksessa ja vahvistuu turvallisessa ympäristössä, jossa tunteita sallitaan, sanoitetaan ja opetellaan rauhoittumaan. Mikäli lapsi ei saa tukea tunteiden säätelyyn, voi muodostua tunnehaavoittuvuutta, jolle on ominaista tunteiden herkkä laukeaminen, voimakkuus ja hidas tasaantuminen. Tunnesäätelyn haasteet voivat ilmetä aikuisuudessa esimerkiksi impulsiivisuutena, vaikeutena ylläpitää ihmissuhteita, epävarmuutena, itsensä vahingoittamisena tai pelkona hylätyksi tulemisesta.

Poikien tunteiden kätkeminen ja siihen liittyvä ivallinen viestintäkulttuuri heijastavat laajempaa ongelmaa siinä, että nuorten mahdollisuudet ilmaista ja käsitellä tunteitaan ovat rajallisia. Tämä ei ole vain yksittäinen sosiaalinen ilmiö, vaan liittyy suoraan sosioemotionaalisiin taitoihin. Sosioemotionaaliset taidot tarkoittavat kykyä säätää ajatuksia, tunteita ja käyttäytymistä sekä kykyä ymmärtää omia ja toisten tunteita. Ne voidaan nähdä joustavana ja kehittyvänä konstruktiona, jota voidaan tukea sekä kouluissa että arjen konteksteissa. (Gamboa ym. 2023.)

Tunnetaitojen puute näkyy nuorten arjessa erilaisina ongelmakäyttäytymisen muotoina. Koulukiusaaminen, impulsiiviset väkivallan teot tai äkkipikaiset riidat kavereiden kanssa voivat kaikki kumpuilla tunteiden tunnistamisen tai säätelyn haasteista. Kun keinot käsitellä turhautumista, pettymystä tai loukkaantumista puuttuvat, tunteet purkautuvat usein vahingollisesti. Tämä ilmentää suoraan sitä, miksi ennaltaehkäisevä työ ja turvalliset ympäristöt sekä aikuiset ovat tärkeitä: ne tarjoavat nuorille mahdollisuuden harjoitella tunteiden säätelyä ennen kuin ne purkautuvat hallitsemattomasti.

On toisaalta muistettava, että tunnesäätelyn haasteet eivät suoranaisesti ole poikaerityinen ongelma. Tunnesäätelyn vaikeudet voivat usein olla lähtöisin myös neuropsykkisistä piirteistä (Snellman-Aittola 2024, 4), traumataustasta (Henriksson, Laukkala & Rovasalo 2010, 2671-7) tai kielen kehityksen haasteista (Laakkonen 2018, 4; Wetherby & Prizanti 2002). Voidaan toisin sanoen todeta, että tunnetaitojen kehittämisen keinot ovat pitkälti samoja oli syy mikä tahansa.

Kivivuori ym. (2018, 150) havainnoi, että itsekontrollin puute on keskeinen rikoskäyttäytymistä selittävä tekijä. Jo lapsuudessa havaittu heikko itsekontrolli ennustaa rikosriskiä pitkälle aikuisuuteen, ja se liittyy erityisesti impulsiivisiin tekoihin, kuten väkivaltatilanteisiin ja näpistyksiin (2018, 150; Pulkkinen & Hämäläinen 1995). Tutkimuksissa on havaittu, että myös vankilasta vapautuneilla alhainen itsekontrolli lisää rikosten uusimisriskiä (2018, 151; Kivivuori ym. 2012). Lisäksi matala itsekontrolli on yhdistetty riskihakuisuuteen, mikä voi lisätä todennäköisyyttä joutua rikoksen uhriksi (2018, 152; Pratt ym. 2014).

Nuorten poikien tunnetaitojen tukeminen on ajankohtainen ja yhteiskunnallisesti merkittävä aihe. Samoin myös Suomessa nuorisorikollisuuden kasvu on herättänyt huolta erityisesti poikien ja nuorten miesten osallisuuden ja turvallisuuden näkökulmasta. Katujengit voivat tarjota yhteisöllisyyttä ja merkityksellisyyden tunnetta, mutta samalla ne myös normalisoivat väkivaltaa, hierarkkisuutta ja ”vahvuuden” ilmentymistä aggressiivisuuden kautta. Tämä voi näkyä esimerkiksi kosto-orientaationa, jossa kokemus epäoikeudenmukaisuudesta tai loukatusta kunnianjohtaa väkivaltatekoihin. Tällaisella ajattelulla on yhteys myös poikien tunnetaitojen puutteisiin sekä yhteiskunnalliseen huono-osaisuuteen. (Mielityinen ym. 2022, 23.)

Tunnesäätely ei siis ole vain psyykkisen hyvinvoinnin subjektiivinen voimavara. Sillä on myös merkittävä yhteys nuorten käytännön elämänvalintoihin ja toimintamalleihin. Kun tunteiden säätelykyky on heikko, nuori saattaa turvautua lyhytnäköisiin ja haitallisiin keinoihin. Ne voivat hetkellisesti lievittää kuormittavia tunteita, mutta pitkällä aikavälillä ne lisäävät pahoinvoinnin riskiä.

Sosiaalinen konstruktionismi on sosiologinen teoria, jonka mukaan tieto ja todellisuus rakentuvat sosiaalisissa vuorovaikutuksissa eivätkä ole yksilöistä riippumattomia. Se korostaa, että merkitykset muotoutuvat kulttuurisissa, historiallisissa ja yhteiskunnallisissa konteksteissa, mikä haastaa ajatuksen yhdestä objektiivisesta totuudesta. (Kretchmar 2021.)

Sosiaalisen konstruktionismin näkökulmasta poikien tavat ilmaista ja ymmärtää tunteita eivät ole pysyviä tai luonnollisia ominaisuuksia. Ne muotoutuvat pikemminkin kulttuuristen normien, perheen ja vertaissuhteiden vaikutuksesta. Myös ympäröivän yhteiskunnan odotukset ohjaavat sitä, millaisia tunteita pidetään hyväksyttävänä ja millä tavoin niitä saa ilmaista.

Konstruktionistisesta näkökulmasta myös käsitys siitä, mitä poikien odotetaan tuntevan tai miten heidän odotetaan näyttävän tunteitaan, on sosiaalisesti rakentunut eikä aina tue hyvinvointia. Poikien tunnetaitojen tukeminen merkitsee yksilöllisten valmiuksien vahvistamisen lisäksi myös yhteisöllisen ilmapiirin kehittämistä sallivammaksi ja monipuolisemmaksi, mikä voi osaltaan ehkäistä väkivaltaan tai rikollisuuteen ajautumista.

Tunnetaitojen tukemisen merkitys ei jää vain teoreettiseksi havainnoksi, vaan se konkretisoituu HYVA-hankkeen kaltaisissa toiminnoissa. Nyrkkeilyn harjoittelu tarjoaa kehyksen, jossa nuoret voivat turvallisesti kohdata tunteitaan ja oppia hallitsemaan niitä rakentavasti. Striken nyrkkeilyseuran (2025) sivuilla kuvataan hankkeen tavoitteeksi ”tarjota nuorille vaihtoehtoisia keinoja purkaa pahaa oloa, opettaa rakentavia tapoja hallita tunteita ja luoda turvallinen tila kaikille osallistujille”. Tämän kaltainen työote kytkee sosioemotionaalisen taitojen teoreettisen perustan käytännön nuorisotyöhön. Se mahdollistaa aggressiivisten reaktioiden kanavoimisen väkivallattomiin toimintamalleihin ja vahvistaa nuorten kykyä selvitä arjen ristiriitatilanteista.

Tunnetaitojen tukeminen voidaan nähdä yksilöllisen kasvun edellytyksenä ja yhteisöllisenä sekä kulttuurisena kysymyksenä. Se tarjoaa nuorille mahdollisuuden löytää väkivallalle vaihtoehtoisia toimintamalleja ja kaventaa eroja, joita sukupuolittuneet normit muutoin ylläpitävät.

Maskuliinisuudella tarkoitetaan miehekkäänä olemisen ominaisuutta, tilaa tai astetta (Merriam-Webster Dictionary 2025). Maskuliinisuuden käsitteen avulla miehiin kohdistuvassa tutkimuksessa on päästy miehille erityiseen tapaan olla ja toimia suhteessa muihin ja on pystytty luomaan mies sukupuolena tutkimuksen keskiöön. Maskuliinisuuden käsite toisaalta saattaa rakentaa eroa miesten ja muiden sukupuolten välille. (Koivunen 2023, 24.) Näin ollen lopputuloksena voi olla ikään kuin miehiin kohdistuva ”maskuliinisuuden leima”, mikä määrittää kaikki miehet - yksilöimättä esimerkiksi omia piirteitä, vahvuuksia tai heikkouksia.

Maskuliinisuutta tarkastellaan tutkimuskirjallisuudessa usein hegemonisen maskuliinisuuden käsitteen kautta. R.W. Connell (1995; Connell & Messerschmidt 2005, 829-859) määrittelee hegemonisen maskuliinisuuden miehisyuden muodoksi, joka ylläpitää sukupuolten välistä valta-asemaa ja hierarkiaa eri maskuliinisuuksien välillä. Tällöin maskuliinisuuden liittäminen hegemoniseen maskuliinisuuteen tarkoittaa sen tarkastelua suhteessa vallitseviin valtarakenteisiin ja sukupuolinnormeihin. Se tekee näkyväksi, miten pojat ja miehet oppivat omaksumaan, vastustamaan tai neuvottelemaan miehisyuden ihanteista. Lisäksi tarkastellaan, miten nämä prosessit vaikuttavat heidän hyvinvointiinsa ja asemaansa yhteiskunnassa.

Hegemoninen maskuliinisuus rakentuu piirteistä, jotka korostavat fyysistä voimaa, väkivaltaisuutta, tunteiden kontrollia sekä vihamielisiä asenteita esimerkiksi naisia ja seksuaalivähemmistöjä kohtaan (Kivijärvi ym. 2018, 13; Martino & Pallotta-Chiarolli 2003).

Sen vahva kulttuurinen asema käy ilmi myös neuropsykologisesta tutkimuksesta, jonka mukaan vastasyntyneet ovat sukupuolesta riippumatta tunneherkkiä ja orientoituneita vuorovaikutukseen. Silti moni poika kasvaessaan etäännyy tästä tunneherkkydestä, mikä viittaa siihen, että kulttuuriset odotukset ohjaavat poikien tunneilmaisua kapeampiin muotteihin. (2018, 13; Gilligan 2002, 18).

Professori Schillerin (2020, 291-295) mukaan kamppailulajit ja taistelulajit ovat kautta historian olleet merkittävä osa maskuliinisuuden rakentumisesta. Ne on usein nähty areenoina, joissa miehisyyttä on ilmaistu fyysisyyden, voiman ja väkivallan kautta. Kamppailulajit voivat professorin mukaan toimia joko toksisen maskuliinisuuden vahvistajina tai inklusiivisemmän maskuliinisuuden malleina. Teoriassa voidaan nähdä myös hegemonisen maskuliinisuuden piirteitä: kamppailulajit liitetään miehisen vallan, hierarkioiden ja normatiivisten odotusten rakentumiseen, mutta samalla niillä voi olla merkittävä rooli näiden normien purkamisessa ja vaihtoehtoisten maskuliinisuuksien vahvistamisessa.

Vaikka fyysinen voima ja kestävyys sinänsä eivät ole ongelmallisia, niiden korostaminen tietyssä kulttuurisessa kontekstissa voi muuttua haitalliseksi, kun ne sidotaan pakollisiin miesihanteisiin. Joissakin yhteyksissä treenaus, aggressiivisuus ja ”kovuus” voivat toimia maskuliinisuuden normina, joka pakottaa nuoret pojat peittämään herkkyytensä, rajoittamaan tunteidensa ilmaisua ja ylläpitämään vaikutelmaa hallinnasta. Scheff'n (2006, 2-10) näkemyksen mukaan hypermaskuliinisuus muodostaa järjestelmän, jossa voima ja aggressio ovat sosiaalisesti palkittuja piirteitä, mikä voi johtaa konfliktikäyttäytymiseen. DeGue, Singleton & Kearns (2023, 152-164) puolestaan osoittavat, että normatiivisten miehisyyden käsitysten omaksuminen on yhteydessä terveyttä heikentäviin seurauksiin.

Hegemoninen maskuliinisuus saattaa kaventaa poikien mahdollisuuksia rakentaa identiteettiään turvallisesti ja monimuotoisesti. Se ilmenee normatiivisina odotuksina kovuudesta, hallitsevuudesta ja heteronormatiivisuudesta, joiden ulkopuolelle sijoittuvat pojat voivat altistua usein väkivallalle ja ulossulkemiselle. Näin pojilta voidaan riistää oikeus ilmaista itseään esimerkiksi kulttuurin, taiteen tai ulkonäön kautta ilman pelkoa leimautumisesta. (Ohtonen 2018). Poikaerityinen työ tarjoaa vastapainon tällaisille mekanismeille. Sen tavoitteena on tunnistaa poikien kokemuksiin liittyvät erityiset haasteet, purkaa haitallisia sukupuolinormeja ja avata tilaa vaihtoehtoisille tavoilla olla poika ja mies. Näin voidaan vahvistaa myös poikien hyvinvointia ja ehkäistä ylisukupolvisen pahan olon kierteen jatkumista.

Jos maskuliinisuutta tarkastellaan sosiaalisen konstruktionismin kautta, ajatellaan ettei poikien oleteta luonnostaan olevan tunteitaan peittäviä, kovia tai väkivaltaan taipuvaisia. Sen sijaan nämä piirteet voivat olla kulttuurisesti rakennettuja ihanteita ja odotuksia siitä, millaista poikana oleminen on. Näin ollen tunnetaitojen ja väkivaltaisuuden vaihtoehtoisten toimintatapojen tukeminen voidaan nähdä keinona purkaa ja haastaa kapeita

sukupuolinormeja. Tämän lisäksi se voi tarjota muita tapoja käsitellä loukkaantumista, riitoja ja omaa identiteettiä.

Purjo toteaa (2012, 76), että ainakin nykynuoria koskevana väitteenä perusteeton väkivallan sukupuolittuneisuus on eräs tyypillinen sukupuolistereotypia. Väkivallan sukupuolittuneisuudella tarkoitetaan väittämää, että lähes kaikki perhe-, parisuhde-, lähisuhde-, ja ehkä muukin väkivalta olisi miesten tekemää ja vain naisiin kohdistuvaa. Tämä osoittaa, että sukupuoleen liitetyt väkivaltakäsitykset eivät ole neutraaleja totuuksia, vaan osa kulttuurisia odotuksia, jotka voivat joko vahvistaa tai kyseenalaistaa haitallisia normeja.

3.4 Ennaltaehkäisevä nuorisotyö ja sosiaalipedagoginen ote

Ennaltaehkäisevä työ on ammatillista palvelua, joka tukee nuorten hyvinvointia ennen ongelmien kriisiytymistä. Ennaltaehkäisevän nuorisotyön vaikutukset voidaan nähdä kokonaisuutena, jossa nuoren sosiaalinen, psyykinen ja yhteisöllinen hyvinvointi vahvistuvat rinnakkain. Toiminnan ytimessä on sosiaalisten taitojen kehittäminen: nuori oppii vähentämään riskikäyttäytymistä ja rakentamaan kestäviä ihmissuhteita. Samalla lisääntyy itsehallinnan kokemus, eli tunne siitä, että omaa elämää voi ohjata, ongelmatilanteista selviytyä ja tavoitteita asettaa. Näitä prosesseja tukee sosiaalisen verkoston laajeneminen, joka tarjoaa vertaistukea, uusia ystävyysuhteita ja turvallisen kuulumisen tunteen. Samalla nuorisotyöntekijät toimivat tärkeänä linkkinä sosiaali- ja terveystalouteihin, varmistaen että nuoret saavat tarvittaessa varhaista tukea. Tämä ennaltaehkäisee ongelmien kasaantumista ja mahdollistaa varhaisen puuttumisen nuoren hyvinvointia uhkaaviin tekijöihin. (Sonneveld, Metz, Schalk & Van Regenmortel 2021, 205-218.)

Harrastusmuodot, kuten liikunta- ja kulttuuritoiminta tarjoavat nuorille väylän rakentaa sosiaalisia suhteita ja kanavoida tunteitaan turallisessa ympäristössä (Sonneveld ym. 2021, 219). HYVA-hankeessa yhdistyvät kaksi olennaista elementtiä ennaltaehkäisevän nuorisotyön kannalta. Ryhmätoiminnassa ja vertaistuessa korostuvat yhteenkuuluvuus ja vastavuoroisuus, kun taas yksilönohjaus ja mentorointi mahdollistavat henkilökohtaisen tuen.

Nuorisotyöntekijät - ja tässä tapauksessa valmentajat - toimivat osana perheiden, koulujen ja sosiaalipalvelujen välistä yhteistyötä.

Sosiaalipedagogiikka tarkastelee ihmisen kasvua ja kasvatusta sosiaalisina ilmiöinä. Sen kiinnostuksen kohteena on prosessit, joissa yksilö kiinnittyy yhteisöihin ja yhteiskuntaan. Tämän lisäksi sosiaalipedagogiikassa tarkastellaan kasvatuksen ja ohjauksen eri muotoja, joiden kautta sosiaalista kasvua voidaan tukea. Tuki ymmärretään elämänkulun eri vaiheisiin ulottuvaksi. Sosiaalipedagogiikka tarkastelee, miten voidaan vahvistaa kansalaisuutta, omaehtoista toimintakykyä ja yhteisöllistä elämää kasvun ja kasvatuksen näkökulmasta.

Lisäksi se pyrkii ehkäisemään ja vähentämään eriarvoisuudesta ja syrjäytymisestä aiheutuvia ongelmia. (Sosiaalipedagogiikka 2025.)

Ennaltaehkäisevän työn kontekstissa nämä teemat konkretisoituvat toiminnassa, joka tähtää ongelmien synnyn estämiseen ja osallisuuden lisäämiseen. Sosiaalipedagoginen lähestymistapa ei rajoitu yksilön sopeuttamisen vallitseviin rakenteisiin. Tieteenalana sosiaalipedagogiikka yhdistää kasvatustieteellisen ja yhteiskuntatieteellisen näkökulman, mikä tekee siitä luontevan lähtökohdan ennaltaehkäisevän työn tarkastelulle. Sosiaalipedagogiikalle ominainen teorian ja käytännön vuorovaikutus on erityisen merkityksellinen ennaltaehkäisevässä työssä. Teoreettinen tieto tarjoaa välineitä käytännön toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen, ja toisaalta käytännön kokemukset uudistavat ja rikastuttavat teoreettista ajattelua. Tämän vuoksi sosiaalipedagoginen tutkimus ja sen käytännön sovellukset muodostavat keskeisen perustan ennaltaehkäisevän työn kehittämiseksi.

Ennaltaehkäisevän nuorisotyön merkitys korostuu erityisesti suhteessa nuorisorikollisuuteen, syrjäytymiseen ja maskuliinisuuden kulttuurisiin odotuksiin. On siis sanomattakin selvää, että ennaltaehkäisevät toimet suojaavat tilanteiden eskaloitumista. Ennaltaehkäisevä nuorisotyö voidaan nähdä monitasoisena kokonaisuutena, jossa yksilön hyvinvoinnin tukeminen, yhteisöllisyyden rakentaminen ja sukupuolisensitiivinen ote kietoutuvat yhteen. Sen vaikutukset eivät rajoitu yksittäisiin nuoriin, vaan ne ulottuvat laajemmin yhteiskunnalliseen tasoon ehkäisten rikollisuutta ja syrjäytymistä. HYVA-hankkeen kaltainen toiminta yhdistää harrastustoiminnan, tunteiden vahvistamisen ja turvallisten aikuissuhteiden rakentamisen. Näin ennaltaehkäisevä nuorisotyö asettuu keskeiseksi osaksi ratkaisua edistää poikien ja nuorten miesten hyvinvointia sekä ennaltaehkäistä ongelmia.

4 Tutkimusprosessi ja menetelmällinen lähestymistapa

Tässä luvussa kuvataan tutkimusprosessin eteneminen ja opinnäytetyön menetelmällinen toteutus, jonka avulla aineisto kerättiin ja analysoitiin. Tarkoituksena on avata tutkimuksen toteutuksen periaatteet ja valintojen perustelut. Tutkimuksen aineistona toimivat valmentajien haastattelut, jotka toteutettiin keväällä 2025 HYVA-hankkeen kanssa.

4.1 Tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata ja ymmärtää valmentajien kokemuksia poikaerityisestä nuorisotyöstä HYVA-hankkeen kontekstissa. Työssä tarkasteltiin, miten poikaerityinen työote voi vaikuttaa poikien tunnesäätelyyn, väkivaltaisuuteen, identiteetin rakentamiseen ja osallisuuteen yhteiskunnassa. Tutkimuksessa oli tarkoitus selvittää, miten

valmentajat rakentavat merkityksiä poikien tunneilmaisulle ja käyttäytymiselle vaativissa sosiaalisissa tilanteissa. Samalla tutkittiin, miten nämä merkitykset näkyvät heidän tavassaan toimia ja kohdata poikia.

Tavoitteena oli tuottaa syvällistä tietoa siitä, miten nyrkkeilyn ja ohjatun harrastustoiminnan avulla voidaan tukea poikien sisäistä kasvua, tunnetaitoja ja sosiaalista integroitumista. Tutkimus pyrki herättämään keskustelua poikiin kohdistuvista odotuksista sekä ennaltaehkäisevän työn ja tunnekasvatuksen merkityksestä maskuliinisten normien keskellä.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset ovat:

1. Miten kamppailulajit tukevat poikien tunnetaitojen kehittymistä ja aggression hallintaa?
2. Miten HYVA- hankkeen kaltaiset ennaltaehkäisevät toimet voivat vastata väkivaltaisuuden ja syrjäytymisen yhteiskunnallisiin haasteisiin?

4.2 Tutkimuksen menetelmä ja toteutus

Opinnäytetyö toteutettiin laadullisena tutkimuksena, koska tavoitteena oli ymmärtää ilmiötä osallistujien subjektiivisen kokemusten ja merkitysten kautta. Poikaerityinen nuorisotyö on ilmiö, josta on rajallisesti aiempaa tutkimusaineistoa, ja laadullinen lähestymistapa muodostaa aineistolähtöisen ja syvällisen analyysin valmentajien näkökulmasta. (Polit & Beck 2017, 17-18.) Haastattelujen avulla mahdollistettiin mahdollisimman rikkaan ja monipuolisen aineiston kerääminen, mikä kuvaa yksilöllisiä ja sosiaalisia ulottuvuuksia. Lisäksi se avaa poikaerityisen työn kulttuurisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä (2017; Kylmä ja Juvakka 2014, 22-27.)

Alkuperäinen ajatus laadulliseen tutkimukseen oli haastatella sekä valmentajia, että nyrkkeilyharjoituksissa käyviä nuoria. Päädyimme lopulta valmentajien kanssa yhteiseen lopputulokseen, että hankkeen sujuvuuden ja opinnäytetyön anonymiteetin kannalta aineisto koostuu ainoastaan valmentajien näkökulmasta.

Valitsin tutkimusmenetelmäksi puolistrukturoidun teemahaastattelun. Puolistrukturoitu teemahaastattelu antaa haastattelutilanteessa vapauden vaihdella kysymyksen järjestystä ja valintaa sekä tilaa haastateltavien puheelle (Hyvärinen, Suoninen & Vuori 2021; Hirsijärvi & Hurme 2001). Tutkimustavoitteiden valossa pidin tärkeänä, että haastateltavat saavat itse luoda merkityksiä ja yhdistää niitä toisiinsa ilman vahvaa ohjausta. Perinteisistä kysymys-vastaus-haastatteluista siirtyminen keskustelumaisempiin haastattelutyyppeihin myös tukee sensitiivisyyden syvällisempää huomioonottamista (Kallinen, Pirskanen & Rautio 2015, 41; Eskola & Suoranta 2008, 85).

Teemahaastattelun henkilökohtaisuus ja monipuolisuus oli syy sille, miksi valitsin sen tutkimusmenetelmäksi esimerkiksi kyselyn sijasta. Haastattelussa pääsee keskustelun tavoin kohtaamaan valmentajien ja hankkeen parissa työskentelevien ihmisten mielikuviin sekä kokemuksiin. Tällöin sai mahdollisimman kirjavaa kattausta eri näkemyksistä aiheeseen liittyen. Toisaalta haastattelujen samankaltaisuudet olisivat voineet olla myös löytö itsessään. Teemahaastattelulle onkin keskeistä se, että etukäteen päätetyistä aihepiireistä ja teemoista huolimatta, niiden järjestys ja laajuus voivat vaihdella haastateltavasta toiseen. Tällöin etuna on mahdollisuus vertailujen tekemiseen haastattelujen välillä ja säännönmukaisuuksien tunnistamiseen. (Kallinen ym. 2015, 50; Eskola & Vastamäki 2001, 26-27; Hirsjärvi ym. 2010, 208.)

Haastattelin HYVA-hankkeen valmentajia, sekä Stadin kamppailijoiden Strike Boxing-seuran omia valmentajia. HYVA-hankkeessa oli pieni henkilökunta, jonka takia opinnäytetyön tuloksien diversiteettiä ajatellen myös muiden valmentajien kokemuksia oli mielestäni järkevä hyödyntää. Lisäksi halusin, että valmentajien kertomat kokemukset ja havainnot valmennettavistaan eivät kohdistu ainoastaan HYVA-hankkeen harjoituksissa käyviin nuoriin. Tällöin hankkeen nuoret eivät välttämättä olisi pysyneet anonyymeinä. Jokaisen haastateltavan kanssa allekirjoitettiin haastatteluun suostumussopimus. HYVA-hankkeen päävalmentaja Rafael Ekroos on myös päävalmentaja Strikella, jonka kautta sain kaksi haastateltavaa valmentaja lisää. Striken valmentajat eivät ole kytköksissä hankkeeseen. Heille valikoituu siis hieman eri kysymyksiä kuin hankkeen omille valmentajille.

Valitsin haastattelurunkoon hieman erilaisiin tilanteisiin sopivia haastattelukysymyksiä ja -tilanteita, jotta keskustelunomainen haastattelu olisi sujuvaa. Muutaman haastattelukysymyksen alle oli lisätty mahdollisia lisäkysymyksiä, joita voi hyödyntää tarpeen tullen. Hankalaksikin kuvailtu tallennettu vuorovaikutus on osa aineistoa, ja se otetaan tutkimuksen suunnittelussa, haastattelutilanteessa, aineistoa järjestettäessä, analyysissä ja tulosten raportoinnissa monin tavoin huomioon (Hyvärinen ym. 2021).

Teemahaastattelun tuoman vapauden ja vuorovaikutuksen tueksi haastattelut myös äänitettiin ja litteroitiin, eli puhe ja toiminta puretaan kirjoitettuun muotoon (Kallio 2021). Äänittämisestä oli erillinen osio haastattelun suostumussopimuksessa. Haastattelujen pitämisen jälkeen ääninauhat olivat minulle tutkijana apuväline aineiston järjestelyyn ja luokitteluun sekä muistin virkistämiseksi haastateltavan asiasisällöstä. Pelkän havainnointiin ja tilanteessa tehtäviin muistiinpanoihin perustuvan aineiston käyttäminen väistämättä madaltaa tutkimuksen yksityiskohtaisuuden tasoa (Vatanen, 2021).

Koska haastatteluissa ei ollut tarkoitus tutkia haastateltavan ja tutkijan välistä vuorovaikutusta, vaan kohdennettua teemaa ja valmiiksi annettua aihetta, en kokenut haastattelujen analysoinnin tueksi esimerkiksi videotallenteita. Otin tämän huomioon myös litteroinnissa: vuorovaikutuksesta ei kuvattu pienimpiäkin yksityiskohtia, sillä siinä olisi ollut

vaarana luettavan ja tutkittavan ilmiön peittyminen turhan tarkkoihin yksityiskohtiin (Kallio 2021; Nikander 2010.)

4.3 Aineistonkeruu

Tutkimukseeni osallistui yhteensä neljä valmentajaa haastateltavaksi. Haastattelin kahta henkilöä nimenomaan HYVA-hankkeen valmentajan titteliä ajatellen, ja kaksi muuta valmentajaa toimivat Striken valmentaja-arvonimen alla. Näiden valmentajien kanssa kävimme haastattelun aluksi lyhyesti läpi, onko hanke ja hankkeen tavoitteet heille tuttuja. Jos ei ollut, tutustuimme yhdessä hankkeen nettisivuihin ja kävimme yleistä keskustelua sekä mielipiteiden vaihtoa hankkeen päämääristä.

Valmentajien haastattelut toteutettiin Strike Boxing & Fitness Oy:n nyrkkeilytiloissa, riippuen siitä millainen harjoittelutilanne haastattelun aikana sillä hetkellä sattui olemaan. Olin aluksi epävarma pienestä otannasta aineiston luotettavuutta ja monipuolisuutta ajatellen. Sisällönanalyysiä tehdessäni tunnistin yllättäen sekä toistuvia teemoja että toisistaan hyvin eriäviä mielipiteitä. Tällöin sain rakennettua luontevasti tulosten luokittelun saumattomasti niin, että olennaisimmat asiat tulevat nähdäkseni ja kuulluksi. Tutkijoiden välisen systemaattisen vuoropuhelun lisäksi pidän tärkeänä elementtinä käydä kriittistä keskustelua menetelmien ajantasaisuudesta, kehityskohteista ja muuttumisesta ajansaatossa (Polit & Beck 2017, 217).

Aineistoa kerätessä on tärkeä pitää anonymiteetti mielessä jatkuvasti. Laadullisen aineiston anonymisointi myös helpottaa aineisto-otteiden julkaisua, aineiston käyttöä muihin tutkimuksiin ja aineiston arkistointia. Haastattelusta tai havainnoista ei tule valmentajista eikä nuorista minkäänlaisia tunnistettavia piirteitä ilmi. Tähän on apuna henkilönimien vaihtaminen keksityiksi nimiksi sekä arkaluontoisten tietojen harkinnanvarainen poistaminen tai muuttaminen. (Kuula-Luumi 2021.)

Halusin antaa tutkimuksessa haastateltaville valmentajille nimet sen sijaan, että olisin käsitellyt heidän sekä heidän valmennettavien nuorten elämään koskevia tietoja koodeina. Pidin etuoikeutena saada tutustua jokaiseen valmentajaan sekä heidän näkemyksiinsä ja halusin osoittaa tätä kunnioitusta käsittelemällä heidän tietojaan nimellä. Osa valmentajista ei pannut pahakseen tuoda heidän tietojaan ja ajatuksiaan esiin heidän omalla nimellään. Osa taas ei ottanut asiaan kantaa. Koska valmentajat kertoivat omista elämästään henkilökohtaisia asioita, pidin perusteltuna päätöksenä anonymisoida kaikki valmentajat mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Tällöin kaikki haastateltavat noudattavat samaa yksityisyyden periaatetta. Tästä syystä valitsin valmentajien ”tutkimusnimet” maailmanlaajuisesti

yleisempien kansainvälisten ja sukupuolineutraalien nimien listalta. Aineistoni koostuu siis Alexin, Jordanin, Kain ja Robinin näkemyksistä.

Koin erityisesti nyrkkeilyharjoituksissa käyvien nuorten anonymisoinnin olevan tärkeää, sillä kyseessä on hyvin raskaita ja henkilökohtaisia teemoja. Sovimme siis valmentajien kanssa, että nuorille suodaan vapaus ja tila harrastaa nyrkkeilyä rauhassa, enkä haastattele suoraan nuoria ollenkaan. Pidin tämän päätöksen eettiset ulottuvuudet vahvasti mielessä, ja siksi painotankin, että kukaan nuori ei ole tutkimuksessa tunnistettava, vaan kuvauksissa keskitytään ilmiöihin enemmän kuin yksittäisten nuorten tarinoihin. Kun aineiston anonymisointi oli valmis, hävitin anonymisoinnin ohjeita seuraten alkuperäisen aineiston sekä suostumuslomakkeet (Kuula-Luumi, 2021).

4.4 Aineiston analyysi

Käytin opinnäytetyössäni aineistolähtöistä eli induktiivista sisällönanalyysiä teemahaastatteluista saadun aineiston jäsentämiseen (Elo ym. 2022, 218; Elo & Kyngäs 2008). Menetelmässä aineistoa lähestytään avoimesti ilman valmiita luokkia tai oletuksia, ja siinä etsitään toistuvia ilmauksia, käsitteitä ja merkityksiä, jotka tiivistetään teemoiksi. Tarkoituksena oli antaa aineiston puhua, ja löytää siitä toistuvia ja toisaalta eriäviä ilmauksia, käsitteitä ja merkityksiä, jotka tiivistetään laajemmiksi teemoiksi. Tavoitteena oli kuvata tutkittavaa ilmiötä, eli tässä tapauksessa valmentajien näkemyksiä poikien tunnesäätelystä ja rikollisuuden ennaltaehkäisystä mahdollisimman selkeästi ja uskottavasti.

Laadullisen tutkimuksen analyysissä tutkijan rooli on keskeinen: hänen tehtävänä on tunnistaa aineistosta olennaiset sisällöt ja tulkita niitä johdonmukaisesti. Luotettavuus varmistetaan arvioimalla koko analyysiprosessi uskottavuuden, riippuvuuden, vahvistettavuuden, siirrettävyyden ja autenttisuuden näkökulmista. (Polit & Beck 2017, 18.). Uskottavuutta vahvistettiin kuvaamalla analyysiprosessi vaiheittain ja esittämällä suoria lainauksia. Riippuvuus varmistettiin dokumentoimalla analyysin eteneminen ja tutkijan valinnat läpinäkyvästi. Vahvistettavuus toteutui suoraan aineiston perustaminen tulkintaan eikä tutkijan omiin ennako-oletuksiin. Siirrettävyyttä tuettiin kuvaamalla tutkimusympäristö ja aineisto riittävän tarkasti, jotta tuloksia voidaan soveltaa samankaltaisissa konteksteissa, kuten muissa ennaltaehkäisevän työn hankkeissa.

Analyysi käynnistyi aineiston kokonaisvaltaisella lukemisella, jonka tavoitteena oli muodostaa yleiskuva valmentajien puheesta ja sen painotuksesta. Litteroidusta aineistosta tunnistettiin tämän jälkeen tutkimuskysymysten kannalta merkityksellisiä ilmauksia ja ajatuskokonaisuuksia. Nämä liittyivät esimerkiksi tunteiden säätelyyn, yhteisöllisyyteen, maskuliinisuuteen, valmentajien rooliin ja ennaltaehkäisevään työhön.

Litteroitua haastattelu- ja havaintoaineistoa litteroitiin noudattaen sosiaalialan arvojen, normien, konventioiden ja käsitteiden tuntemusta sekä niiden ymmärtämistä akateemisessa kulttuurissa (Günther & Hasanen 2021; Luukka 2002, 14). Laadullisessa sisällönanalyysissä keskitytään haastateltavien puhuttavista asioista, aiheista ja teemoista (Vuori, 2021).

Pelkistetyn ilmaistun ryhmittelyn myötä aineistosta alkoi hahmottua yläkategorioita, jotka kuvasivat valmentajien puheessa toistuvia merkityksiä. Lopulta näistä muodostettiin laajempia teemoja, jotka kuvaavat tutkittavaa ilmiötä kokonaisvaltaisesti. Analyysin tuloksena syntyi neljä keskeistä teemaa: yhteisöllisyys ja osallisuuden kokemus, tunteiden tunnistaminen ja säätely, valmentajana kasvattajana ja esimerkkinä sekä ennaltaehkäisevä työ ja yhteiskunnallinen merkitys.

Näiden teemojen kautta tulokset esitetään ja tulkitaan seuraavassa luvussa. Teemat kuvaavat aineiston ydinmerkityksiä ja auttavat vastaamaan tutkimuskysymyksiin siitä, miten nyrkkeily ja valmennus voivat toimia välineenä poikien tunnetaitojen tukemisessa ja väkivaltaisuuden ennaltaehkäisyssä. Koska tutkimus on aineistolähtöinen, teoriaa ei käytetty analyysin luokitteluperusteena vaan se liitettiin mukaan tulkintavaiheessa tukemaan ja syventämään aineistosta nousseiden teemojen ymmärtämistä. Näin varmistettiin, että johtopäätökset perustuvat ensisijaisesti haastateltujen kokemuksiin ja näkemyksiin.

Analyysin uskottavuutta vahvistettiin hyödyntämällä autenttisia haastattelulainauksia, jotka havainnollistavat aineistosta tehtyjä tulkintoja (Elo ym. 2022, 223; Elo 2014). Lainaukset esitetään tulosluvussa, ja niiden valinnassa säilytettiin anonymiteetti. Lainaukset toimivat esimerkkinä siitä, miten aineiston keskeiset merkitykset muodostuvat ja miten tutkijan tekemät tulkinnat juontuvat alkuperäisestä aineistosta.

Aineistolähtöisen analyysin tuloksena muodostui kokonaisuus, joka heijastaa valmentajien kokemuksia ja näkemyksiä heidän työstään poikien kanssa. Tulosten perusteella nyrkkeilysali näyttäytyy paikkana, jossa kasvatusta, tunne- ja vuorovaikutustaidot, yhteisöllisyys ja ennaltaehkäisevä nuorisotyö kietoutuvat yhteen. Se on konkreettisenä esimerkkinä mallista, jossa nuoria ohjataan kohti osallisuutta ja elämäntaitoja.

5 Tulokset

Tässä luvussa esitellään haastatteluaineistosta nousseita keskeisiä teemoja, jonka avulla pyritään vastaamaan opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin.

Alexin, Jordanin, Kain ja Robinin haastattelut tuovat esiin poikien kokemia paineita, heidän haasteitaan tunneilmaisussa, kamppailulajien merkitystä turvallisina kasvuympäristöinä sekä valmentajien roolia nuorten tukijoina. Valmentajat tuovat näkemyksiään esiin hyvin erilaisista

lähtökohdista, mikä tuo erilaisia vivahteita ja näkemyksiä aineistoon. Tuloksista piirtyy moniulotteinen kuva poikien maailmasta, jonka keskiössä ei ole pelkästään kamppailu, vaan ennen kaikkea yhteisöllisyys, kunnioittava kohtaaminen, turvallinen aikuisuus ja mahdollisuus kasvaa omana itsenään.

5.1 Voimaa ja turvaa yhteisöstä

Ensimmäisellä kerralla hankkeen pitämässä harjoituksissa valmentajat pitivät nuorille alkuhaastattelun, jossa kartoitettiin mahdollisimman kokonaisvaltaisesti nuoren nykytilannetta. Nuorilta kysyttiin heidän arjestaan ja vapaa-ajan vietosta, perhetilanteesta, koulutuksesta ja motivaation tasoa siihen, mahdollista rikostaustaa ja päihteidenkäyttöhistoriaa sekä nuoren henkilökohtaisia tavoitteita ja unelmia. Alkuhaastattelu on oiva tapa rakentaa nuoren ja valmentajan välistä turvallista luottamussuhdetta.

Osallisuuden tunne syntyy paitsi yhteisön kautta, myös siitä, että nuori kokee olevansa aktiivinen toimija. Nuoret osallistuvat HYVA-hankkeessa toiminnan suunnitteluun ja heidän tavoitteitaan kuunnellaan yksilöllisesti.

”Jokaiselle tehdään alkukartoitus, jutellaan tavoitteista ja unelmista ja autetaan niiden saavuttamisessa.” (Alex)

Valmentajat olivat yksimielisiä siitä, että väkivaltaisuuden tai syrjäytymisen taustalla piilevät juurisyyt ovat ne, jotka täytyy selvittää. Tällöin pystyy myös kasvattajana ymmärtämään nuoren lähtökohtia ja nyrkkeilyn roolia jokaisen yksilön elämässä.

”Mikä sen (katuväkivallan) ongelman aiheuttaa? Miten nuoret päätyy sinne ja mikä heitä siellä vetää?” (Robin)

”Mä koen et tosi moni nuori tekee rikoksii tylsyyden ja syrjäytymisen takii. Nuorilla ois tekemistä ja aikuisii kelle puhuu, aikuisii ketä vois kattoo ylöspään tai nähä et toi aikuinen pystyy ja me ollaa samantaustasii ni miks mäkää en pystyis.” (Jordan)

”Must tuntuu et meidän nuoret on vähä eksyny. On negatiivisii trendei. -- Hälyttävää on se et tosi monel ei oo unelmii.” (Alex)

Haastatteluista nousi vahvasti esiin, että yhteisöllisyys ja osallisuuden kokemus muodostavat nyrkkeilyn valmennuksessa keskeisen perustan poikien hyvinvoinnin ja kasvun tukemisessa.

Kamppailulaji tarjoaa turvallisen, mutta vaativan ympäristön, jossa nuoret oppivat toimimaan vuorovaikutuksessa ja kokemaan onnistumisia.

Kamppailulajit asettavat nuoret jatkuvasti tilanteisiin, joissa turhautuminen, pettymys ja viha tulevat pintaan. Niiden kanssa opitaan tällöin purkamaan rakentavasti harjoittelun kautta.

”Viha on hyvä renki mutta huono isäntä. Jos sä annat vihalle vallan, sul lähtee kaikki ajatus siit nyrkkeilystä ja yrität vaa repii toisen pään irti. Mut sä voit käyttää vihaa polttoaineena.” (Alex)

Tunnetta voi siis hyödyntää voimavarana, mutta sen hallinta on ratkaisevaa. Tunteiden säätely kytkeytyy myös itsehillinnän ja rauhallisuuden opetteluun. Valmentajien mukaan kehä toimii symbolisena oppimisympäristönä: siellä nuori joutuu kohtaamaan omat rajansa, mutta myös harjoittelemaan malttia, keskittymistä ja vastuuta. Nyrkkeilyssä menestyminen edellyttää rautaista mielenhallintaa:

”Suuttuessa tulee kaikki virheet, valitaan vastustajaksi se kuumakalle. Me halutaan se toinen suuttumaan ja se on sitä shakkia.” (Kai)

Valmentajat painottavat myös onnistumisen kokemusten merkitystä. Onnistumisen kokemukset voivat olla myös valmentajien mukaan täysin uusi kokemus. Kun nuori kokee olevansa hyvä jossakin, se vahvistaa motivaatiota ja uskoa omaan kykyihin.

”Kerron et hei, meillä saa epäonnistua, meillä pitää epäonnistua. Koska epäonnistumalla voi onnistua.” (Kai)

”Mä opin nyrkkeilyn kautta uskomaan omaan työhön ja omaan osaamiseen.” (Alex)

Alex kuvaili nyrkkeilyä turvallisesti paikaksi nuorille purkaa energiaa ja aggressiota. Hänen mukaansa paikka, jossa *”nuori tulee nähdyksi ja kuulluksi”*, voi olla ratkaiseva tekijä syrjäytymisen ehkäisyssä. Nyrkkeilyä nuorille saadaan tunne, että he osaavat jotakin.

Erityisesti Robin toi esiin ajatuksen *”sosiaalisesta nyrkkeilyseurasta”*. Myös Kai ja Jordan puhuvat *”liikuntapedagogisesta kasvatuksesta”*. Nyrkkeilyn yhdistäminen sosiaalisena kasvualustana toistaa sukupuolisensitiivisen työn logiikkaa, jossa harrastus on väline, ei itsetarkoitus. Nämä havainnot täydentävät tietoperustan näkemystä siitä, että pikien hyvinvointia tukevat yhteisölliset ja ohjatut ympäristöt, joissa tunnetaitoja voidaan harjoitella ja rutiini syntyy (THL 2025; Gamboa ym. 2023).

Poikien hyvinvointia vahvistavat yhteisöllisyys, osallisuus ja tunne siitä, että kuuluu johonkin (THL 2025). Poikien kohdalla erityisen tärkeäksi nousee mahdollisuus tulla nähdyksi ja

kuulluksi omana itsenään sekä kokea onnistumisia, jotka vahvistavat itsetuntoa ja merkityksellisyyden tunnetta. Syrjäytymisen riski kasvaa, jos nuori jää yksin ilman yhteisöä, jossa hän voi harjoitella tunne- ja vuorovaikutustaitoja turvallisessa ympäristössä (Lähteenmaa & Saarholm 2024, 56).

Sosiaalipedagogiikan (2025) näkökulmasta yhteisöllinen toiminta ja osallisuuden kokemukset rakentavat pohjaa nuoren toimijuudelle. Kun nuori pääsee itse osallistumaan, asettamaan tavoitteita ja vaikuttamaan omaan elämäänsä, vahvistuu kokemus omasta arvosta ja kyvykkyydestä. Tällöin nyrkkeily ei ole vain harrastus, vaan kasvuympäristö, jossa nuori oppii sosioemotionaalisia taitoja, tunteidensäätelyä sekä taitoja ottaa toiset huomioon. (Gamboa ym. 2023.)

Haastatteluissa täsmennettiin, että turvallinen aikuiskontakti ja vertaistuki vähentävät riskiä ajautua rikolliseen tai marginaaliseen elämäntapaan. Haastateltavat myös muistuttivat, että syrjäytyminen ei ole aina yksilön vika, vaan se voi olla rakenteellinen ilmiö, erityisesti maahanmuuttajataustaisten kohdalla.

”Me tarvitaan syrjäytymisen vaarassa oleville nuorille paikka ilmasta itteensä mil taval haluukaan sen sijaan et ne ois tekemäs ulkona mitä ikin onkaan. Ei välttämättä tyhmyksii, seki on jossain määrin oletus. Mutta tilastollisesti syrjäytymisvaarassa olevat nuoret altistuu tällasiin asioihin. Tarjotaan nuorille paikka mis olla ja mis ilmasta itteensä ja käydä vuorovaikutustaitoja läpi.”
(Jordan)

HYVA-hanke toimii konkreettisena vastauksena kasvaviin ongelmiin kuten katuväkivaltaan. Haastatteluissa nostettiin esiin ilmiö, jossa nuori ei itse koe olevansa syrjäytynyt, mutta viettää suuren osan ajastaan yksin esimerkiksi sosiaalisen median parissa. Valmentajat näkivät, että nyrkkeilysali voi toimia yhteiskuntaan kiinnittymisen tilana, jossa nuori löytää uuden merkityksellisen yhteisön.

Yhteisön merkitys on vahva, sillä salilla jokainen on tasavertainen taustastaan riippumatta. Romaniyhteisön osallistuminen Striken toimintaan koettiin tärkeänä edistysaskeleena, ja osoituksena rakenteellisen syrjinnän purkamisesta. Valmentajat puhuivat myös muuten yhteiskunnassa tapahtuvasta rasismista, ja miten se on vaikuttanut heidän omaan elämäänsä sekä ohjaukseen.

”Kaikil pitäis olla samankaltaset mahollisuudet harrastaa.” (Alex)

”Jos sua ei ikin oo otettu mukaan osaksi yhteiskuntaa ja sä koet, ettet oo ikinä ollu osa yhteiskuntaa, ni ooksä syrjäytyny vai onkse syrjäytyminen se default, se normi? -- Pitäis lähestyy nuoria nuorina eikä ilmiönä. Dialogi mitä nuorista

käydään, miten nuorista puhutaan poliittisissa keskusteluissa, se on tosi surullista.” (Jordan)

Valmentajat korostivat, että ovet ovat auki kaikille ja arviointi perustuu toimintakykyyn ja motivaatioon, ei historiaan tai taustaan. Valmentajat toimivat mallina tunnetaitojen oppimiselle, turvallisen ilmapiirin rakentajina ja rajojen asettajina. Myös Robin vahvisti: ”tausta katoaa täällä”. HYVA-hankkeen perusytimenä kumpuaa vahvasti kaikkien vastaanottaminen avosylin. Myös minä sain kutsun treenille.

Yhteisön merkitys näkyi myös vertaistuessa. Nuoret harjoittelevat yhdessä, kokevat onnistumisia ja pettymyksiä rinnakkain ja oppivat hyväksymään toisensa erilaisine taustoineen. Alex toivoi, että WhatsApp-ryhmän, työpajojen ja yhteisten tavoitteiden myötä nuoret saisivat toisistaan vertaisia ja näkevät, etteivät ole haasteidensa tai ajatustensa kanssa yksin. Yhteisö tarjoaa peilin ja tuen, joka auttaa rakentamaan osallisuuden kokemusta ja ehkäisee ulkopuolisuuden tunnetta.

”Ihminen tarvitsee toisia. Täällä, meidän yhteiskunnassa on semmonen yksilökeskeinen ihannenorja ja se on väärin.” (Kai)

”Syrjäytymistä voidaan ehkäistä sillä et nuoret tule tälle, ne kuuluu johonkin porukkaan ja harrastaa ihmisten kanssa ja on enemmän vuorovaikutuksessa, kuin ois välttämättä ollenkaan. Keskustellaan nuorten kanssa ja kartotetaan niiden tarpeita sekä ohjataan oikeanlaiseen apuun jos tarvitsee.” (Jordan)

”Jokainen on fyysis-psykkis-sosiaalinen toimija, ja nimenomaan tällä lajissa näitä kaikki kolme asiaa pitää olla tasapainossa, jotta voi kehittyä ja kestä tällä kaiken. Muutenkin psyykinen puoli on se määräävä. Jos korvien väli ei kestä niillä ei oo mitään väliä kuinka iso, vahva tai kovassa kunnossa sä oot.” (Robin)

Haastatteluista nousi vahvasti esiin onnistumisien tunteen merkitys. Monille nuorille nyrkkeily on ensimmäinen paikka, jossa he kokevat pystyvänsä johonkin. Alex kuvasi, kuinka nyrkkeily toi aikoinaan myös hänelle itselleen suunnan ja rutiinin elämään, ja haluaa nyt tarjota saman mahdollisuuden muille. Pienetkin onnistumiset, kuten uuden tekniikan oppiminen tai oman pelon voittaminen vahvistavat itseluottamusta ja uskoa omaan kykyihinsä. Tämä kokemus on siirrettävissä myös muille elämän osa-alueille.

”Kukaan ei oo seppä syntyessään, sanon tollee, ku joku on kolmansis treeneis sillee et mä en osaa mitään. Sit mä sanon noin.” (Alex)

”Susta ei tarvitse tulla mitään kilpailijaa, susta ei tarvitse edes tulla mitään nyrkkeilijää. Mutta mä haluan auttaa sua, että sulla on parempi olla. -- Mä haluan mennä nimenomaan sun vahvuuksiin.” (Kai)

Haastatteluissa esiintyi eroja siinä, miten valmentajat kuvasivat yhteenkuulumisen syntyvän: osa painotti yhteisön merkitystä, osa yksilöllistä suhdetta valmentajaan. Tämä painotus poikkeaa osin tietoperustan korostamasta rakenteellisesta yhteisöllisyydestä ja viittaa siihen, että kuulumisen kokemus rakentuu monin tavoin.

Haastatteluissa kuvatut kohtaamisen ja kuulumisen kokemus näyttäytyi kuitenkin keskeisenä edellytyksenä poikien tunnetaitojen harjoittelulle sekä aggression hallinnan oppimiselle. Kun nuori kohdataan yksilönä ja hänen osallisuutensa vahvistuu, syntyy tila, jossa tunteiden tunnistaminen ja säätteleminen on mahdollista. Myös tilanteissa, joissa taustalla on vahvojakin tunteita tai pettymyksiä. Samalla kuulumisen yhteisöön ja säännöllinen toiminta luovat rakenteen, joka ehkäisee eriytymistä ja tukee arjen hallintaa. Nämä havainnot muodostavat pohjan aggression hallintaan käytännön tasolla.

5.2 Mitä on olla kova äijä?

”Millon tapellaan, voidaanko ruveta jo tappelemaan - sitä usein lapset kysyy. Sit mä sanon niille et sä oot tullu väärään paikkaan, täällä ei tapella.” (Robin)

Valmentajien haastattelussa nousi vahvasti esiin ajatus siitä, että nyrkkeily ei ole väkivaltaa, vaan tunteiden hallinnan, itsekurin ja kontrolloidun aggression tasapainottelua. Lajin luonne pakottaa pohtimaan maskuliinisuuden ja voiman käytön rajoja sekä antaa mahdollisuuden käsitellä aggressiivisuutta turvallisessa ympäristössä.

Hegemonisen maskuliinisuuden kulttuuriset mallit (Connell & Messerschmidt 2005) voivat johtaa siihen, että pojat oppivat osoittamaan arvonsa voimankäytön ja aggressiivisuuden kautta (Kivijärvi ym. 2018). Sosiaalisen konstruktionismin näkökulmasta voidaan kuitenkin todeta, että maskuliinisuus ei ole pysyvä ominaisuus vaan sosiaalisesti rakentunut malli, jota voidaan jatkuvasti purkaa ja muovata (Kretchmar 2021).

”Nyrkkeily antaa yhteiskunnalle suotavan tavan olla tosi maskuliininen ja tosi kova äijä.” (Alex)

Maskuliinisuuden normit, kuten kovuus, yksin pärjääminen ja tunteiden piilottaminen ovat Kain mukaan syvään juurtuneita. Poikien voi olla helpompi ilmaista itseään toisten poikien seurassa kuin tyttöjen tai aikuisten edessä. Nyrkkeilyssä maskuliinisuutta käsitellään kuitenkin konkreettisesti uudella tavalla: voima ei oikeuta väkivaltaa, vaan se tuo mukanaan vastuun ja itsehillinnän vaatimuksen.

”Siinä on suuri vastuu omata tällasta voimaa, mä en voi piestä ketään. Enemmänkin annan sille toiselle turvallisen kasvulustan kehittyä.” (Kai)

Valmentajien mukaan sali tarjoaa nuorille ikään kuin uutta, hallittua ja empaattisempaa maskuliinisuutta, jossa voima yhdistyy kykyyn säädellä tunteita ja osoittaa kunnioitusta muita kohtaan. Alex jakoi näkemyksiään siitä, miten poikien kulttuurinen tapa toimia porukassa vaikuttaa tunteiden säätelyyn:

”Poikaporukassa on myös kasvojen menetyksen pelko ja se on iso osa sitä miksi meil on tietty ongelmii. Ei haluta menettää kasvoi kavereiden edessä ja se johtaa johonki extremeen.”

Haastatteluissa valmentajat kuvasivat poikien käyttäytymisessä ja tunnetaitojen kehittämisessä näkyvän yksilöllisiä eroja, mutta heidän näkemyksensä sukupuolen merkityksestä vaihtelivat.

”Se on myös yksilöllistä, jotku ei suutu mistään ja jotku saattaa suuttuu, jos heität läpän kesken treenien. Mä en koe, et pojat kattaa tätä koko ryhmää mut totta kai pojat on impulsiivisempii.” (Jordan)

”Itse teknisen valmennuksen osalta joo. Tää on painoluokkalaji ja kaikki pitää huomioida. Jos puhutaan urheilijana tai nuorena, yksilökeskeisyydessä ei oo sukupuolieroa.” (Robin)

”Varsinki pojissa on paljon aggressiota riippuen lähtökohdista, lapsuudesta ja ympäristöstä ja et miten se tulee ulos. Impulsiivisuus ja aggressiivisuus on myös periytyvää. Oon huomannu et poikien keskuudessa on sellast toksista maskuliinisuutta et pitäs olla niin vitsin kova jätkä aina.” (Alex)

Valmentajat tunnistivat sukupuolen vaikuttavan osittain tunteiden ilmaisemiseen ja käyttäytymiseen, mutta sen merkitys vaihtelee yksilöittäin ja tilanteittain. Osa piti poikia keskimäärin impulsiivisempina, kun taas toiset korostavat yksilökohtaisia tekijöitä. Kaikkien valmentajien yhteinen näkemys juursi kuitenkin siihen, että valmennusta tehdään yksilöllisesti ottaen enemmän huomioon luonteenpiirteet ja henkilökohtaiset vahvuudet, kuin sukupuoliin kohdistuvat olettamukset tai normit.

Haastattelujen moninaisuus on linjassa aiempien tutkimusten kanssa, joissa on todettu, että poikien tunnetaitojen ja käyttäytymisen haasteet kietoutuvat usein ympäristön odotuksiin ja maskuliinisuuden malleihin, ei yksinomaan sukupuoleen (Kivijärvi ym. 2018; Huuki & Kivijärvi 2016). Tämän perusteella poikaerityinen työote ei tarkoita sukupuolen ylikorostamista, vaan herkkyyttä tunnistaa ne sosiaaliset ja kulttuuriset tekijät, jotka voivat vaikuttaa poikien tapaan käsitellä ja ilmaista tunteita.

Poikien väkivaltakäyttäytymisen taustalla vaikuttavat usein tunnesäätelyn haasteet ja sosiaalisen hyväksynnän hakeminen (Purjo 2012; Kivivuori ym. 2018). Purjon mukaan

väkivaltaa voi ohjata joko strateginen tarve tai ihmisyyden kieltävä väkivalta. Nyrkkeilyosalilla pyritään katkaisemaan yhteys tunteen ja väkivallan välillä. Aggressio tunnustetaan, mutta sitä ei pureta ihmiseen vaan harjoitukseen. Robin kiteytti tämän:

”Yleisesti kamppailulajeissa on paljon oppimista, mutta kaikkein tärkeintä on oppia hallitsemaan omia tunteitaan. Nyrkkeily on kontrolloitua aggressiota et sä et voi olla kiltti tai lepsu kehässä, mut sä et myöskään voi olla mikään sekopää siellä.”

Laji toimii siis tunteiden turvallisena purkukanavana, jossa negatiivinen tunne-energia voidaan muuntaa fyysiseksi suoritukseksi, joka ei satuta muita. Kai kertoi, kuinka hän antaa ohjaajana päivätyössään nuorille mahdollisuuden purkaa pahaa oloa heti, kun se ilmenee.

”Hei, lyödäänpä tässä käytävällä pistareita. Ja se vitutus ja paha olo voi olla siinä 15 minuutissa purettu.” (Kai).

Nyrkkeily toimii siis de-eskaloinnin välineenä. Sen sijaan, että tunne kasvaisi hallitsemattomaksi, se ohjataan heti toiminnaksi, joka rauhoittaa ja antaa hallinnan kokemuksen. Valmentajat kuvasivat kehää paikaksi, jossa suurien tunteiden käsittely on normaalia.

”Täällä itketään ilosta, täällä itketään surusta. Eikä sitä katota mitenkään pahalla. Ku niiden vahvojen tunteitten kanssa ollaan useesti, ni kyllä niitä oppii silloin käsittelemään. Ja se on normaalia.” (Kai)

Haastatteluissa itsehillintä nähtiin lajin ytimessä. Kehässä menestyminen ei riipu pelkästään fyysisistä kyvyistä, vaan ennen kaikkea kyvystä hallita omia impulsseja ja säilyttää rauhallisuus paineen alla. Alex huomautti, että jos aggressio eskaloituu, on tärkeää katkaista tilanne ja keskustella.

”Nään et kummatki sparraa ja on iha tunteissa. Mä huudan aika ja ne silti jatkaa nyrkkeilyä. siin vaihees se ei oo enää hyväksytty. Ku sä astut tonne kehään, sä oot tehny sanattoman sopimuksen et se on nyt ok hakata toista. Mut ku se loppuu, siinä vaihees se ei oo enää hyväksytty, tää on väkivaltaa. Sit passitan suihkuun ja treenit loppu siihen. Sit yleensä keskustellaan sen jälkeen.”

Tämä kertoo siitä, että valmentajat opettavat nuoria tunnustamaan omat rajansa ja ottamaan vastuuta omista tunteistaan. Itsehillintä ei ole vain suorituskeino, vaan osa eettistä kasvua ja toisen kunnioittamista. Heikko itsekontrolli on yksi keskeisimmistä rikoskäyttäytymistä ennustavista tekijöistä (Kivivuori ym. 2018; Pulkkinen & Hämäläinen 1995). Kun nuori oppii

nyrkkeilyn kautta hallitsemaan itseään, tämä voi suojata myös koulussa, kaverisuhteissa ja arjen valinnoissa.

Kaiken keskiössä on turvallinen tila fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti. Sali tarjoaa nuorille paikan, jossa aggressio ja voima ovat hyväksytyjä tietyillä ehdoilla. Tämä yhteisöllinen, mutta kurinalainen ilmapiiri tekee lajista vastakohtan hallitsemattomalle väkivallalle.

Haastatteluissa ilmeni eroja siinä, miten valmentajat ymmärsivät aggression roolin nyrkkeilyssä. Osa kuvasi aggression olevan luonteva ja jopa rakentava osa lajia, kun se ohjataan hallittuun suoritukseen ja tekniseen tekemiseen. Toiset puolestaan painottivat, että nyrkkeilyn tavoitteena on ennen kaikkea rauhallisuus ja itsehillintä, jolloin aggressiota ei tulisi käyttää toiminnan moottorina.

Viitekehyksessä tunteiden säätely nähdään osana sosioemotionaalisia taitoja, joissa korostuu kyky tunnistaa, nimetä ja säädellä tunteita sekä ymmärtää niiden vaikutuksia omaan käyttäytymiseen (Gamboa ym. 2023; Mielenterveystalo 2025). Haastatteluissa painopiste oli kuitenkin käytännön harjoittelussa: tunteiden hallinnan kuvattiin kehittyvän fyysisen harjoittelun, toistojen ja rutiinien avulla, ei niinkään sanallisen reflektion avulla. Tämä ero heijastaa erilaisia näkemyksiä siitä, miten tunnesäätelytaitoja opitaan. Teoreettinen viitekehys korostaa tunnistamisen ja reflektion taitoja, kun taas valmentajien kokemuksen mukaan hallinta rakentuu tekemisen ja kokemusten kautta.

Vaikka näkemykset aggression merkityksestä vaihtelivat, kaikki valmentajat pitivät keskeisenä sitä, että nyrkkeily sali tarjoaa turvallisen ympäristön, jossa nuori voi kohdata voimakkaita tunteita ilman väkivallan riskiä. Harjoittelun kurinalaisuus, säännöt ja yhteisön tuki muodostivat kehikon, jossa aggression hallinta ja tunnetaitojen kehittyminen kytkeytyvät toisiinsa.

Näiden havaintojen perusteella voidaan todeta, että kamppailulajit tukevat poikien tunnetaitojen kehittymistä ja aggression hallintaa. Tuki rakentuu ennen kaikkea toiminnallisen oppimisen ja kokemuksellisten tilanteiden kautta. Samalla nyrkkeily tarjoaa mallin, jossa voiman käyttö yhdistyy vastuuseen ja toisten kunnioittamiseen. Nyrkkeily sali näyttäytyy ympäristönä, joka vahvistaa itsehillintää ja tunnetaitoja. Tämä tapahtuu käytännön harjoittelun, vertaisuuden ja turvallisen aikuisohjauksen avulla.

5.3 Valmentaja kasvattajana

”Nyrkkeilyvalmentaja on myös kasvattaja, nyrkkeilyvalmentajan rinnalla on hyvä kasvaa.” (Kai)

Nuorten kyky sanallistaa ja säädellä tunteita vaihtelee merkittävästi. Valmentajat korostivat, että aktiivinen, läsnä oleva ohjaaja on mahdollistaja tunnetaitojen kehittymiselle. Salilla ei pyritä muuttamaan nuorten taustoja, vaan tukemaan heidän toimintakykyään, osallisuuttaan ja haluaan kasvaa. Valmentajien tehtävä ei rajoitu tekniseen valmennukseen, vaan he toimivat kasvattajina, joiden tehtävä on tukea persoonallista kehitystä.

Ennaltaehkäisevän työn ytimessä on sosiaalipedagoginen ote, jossa kasvatusta nähdään yhteisöllisenä ja suhteina prosesseina (Sosiaalipedagogiikka 2025). Valmentajat rakentavat luottamusta ja mallintavat arvoja, joiden avulla nuoret oppivat kunnioitusta, itsehillintää ja vastuullisuutta. Toisaalta valmentajat tiedostivat, että nuorten roolimallit voivat olla vähäisiä tai yksipuolisia, ja että heidän oma esimerkinsä on usein nuoren tärkein kasvun tukipilari. Jordan kuvasi, kuinka valmentajan tulee näyttää oma haavoittuvuutensa:

”Pitää näyttää, ettei oo mikään supermies. Näyttää ite et ei oo täydellinen.”
(Alex)

”Kannustetaan ja muistutetaan et on itekki ollu joskus samas vaiheessa.”
(Jordan)

Tämä inhimillinen lähestymistapa tekee valmentajista samaistuttavan ja lisää nuorten luottamusta. Samalla se haastaa hegemonisen maskuliinisuuden ihanteita, joissa virheettömyys ja kovuus korostuvat (Connell 1995; Koivunen 2023).

Haastatteluissa valmentajat kuvasivat rooliaan poikien rinnalla kulkevana aikuisina, mutta heidän käsityksensä kasvattajuudesta eroavat toisistaan. Osa piti kasvatuksellista tehtävää tietoisena ja keskeisenä osana omaa työtään, ja näki itsensä vahvasti nuorten arjen ja tunnetaitojen tukijana. Toiset korostivat ensisijaisesti etäisyyttä ja selkeitä rajoja. Tämä moninaisuus kertoo siitä, että valmentajan kasvattajuus ei ole yhdenmukainen rooli, vaan rakentuu yksilöllisesti kokemusten ja toimintaympäristön mukaan.

”Poikien kanssa pitää osaa olla myös rajallinen, pitää olla raamit ja niiden kanssa voi sit elää ja pelaa ja heilua. Mutta raamit pitää olla selkeet, säännöt pitää olla selkeet.” (Kai)

”Mä uskon hierarkiaan ja auktoriteettiin, kunhan se ei mee alistamisen puolelle. Valmentajan sanoessa, jos on tehny jotain väärin, siihen ei kuulu laittaa vastaan. Vanhempi kunnioitetaan ja kuunnellaan, sama valmentajiin. Jos mä en tykkää mitä se (oma valmentaja) sanoo, ni mä lähen salilta tai sit mä oon hiljaa.” (Jordan)

Selkeät rajat tarjoavat nuorille turvallisuuden tunnetta ja ennakoitavuutta. Erityisesti niille, joille arki on ollut kaoottista tai epävarmaa. Robin puolestaan painotti vastavuoroisuutta auktoriteetin sijaan:

”Mä oon valmentaja, emmä pyri parhaaks kaveriks, kyl mä pyrin löytämään aaltopituuden heidän kanssa. Mä en halua ylläpitää sellasta roolia että ’asento, riviin järjesty’. Seki on yks tapa valmentaa, että täällä opetetaan käytöstapoja ja kun vanhempi puhuu ni kuunnellaan, aina tullaan kättelee ja kumartaa. Mä en toimi niin.” (Robin)

Auktoriteetti ei siis näyttäydy hierarkkisena vallankäyttönä, vaan turvallisena ohjauksena ja yhteisen suunnan näyttämisenä. Tämä vastaa sosiaalipedagogiikan ajatusta kasvusta suhteessa, jossa ohjaaja toimii kasvun rinnalla kulkijana eikä ylhäältä ohjaavana auktoriteettina (Sonneveld ym. 2021).

Valmennuksessa korostuu pedagoginen ymmärrys nuoren yksilöllisyydestä. Ohjaus perustuu valmentajan herkkyyteen havainnoida nuoren tunnetilaa ja tarpeita. Kai painotti, että valmennuksessa lähdetään nuoren vahvuuksista. Vahvuusperustainen lähestymistapa heijastaa ratkaisukeskeistä pedagogiikkaa, jossa nuorta tuetaan löytämään omat voimavaransa ja rakentamaan niistä itsetuntoa. Valmentajille tärkeimpiä saavutuksia eivät ole mitalit, vaan nuorten henkilökohtainen kasvu.

”Sellaisia palkintoja, mitä ei podiumeilla jaeta. Ne on valmentajalle merkittävämpiä.” (Robin)

Tunnesäätelyn puutteet näkyvät erityisesti parityöskentelyssä esimerkiksi liiallisen lyöntivoiman, impulsiivisuuden ja jännittyneisyyden kautta. Tällaisiin tilanteisiin ei vastata rangaistuksin, vaan ohjataan nuori kokemuksen kautta parempaan itsesäätelyyn. Valmentajat eivät pyri pelkästään tekniseen osaamiseen, vaan ottavat nuoret kokonaisuutena huomioon.

Sosiaalipedagoginen ja nuorisotyöllinen viitekehys korostaa kasvatuksen tietoista, tavoitteellista ja reflektiivistä luonnetta. Haastatteluissa kasvatusta näyttöä kuitenkin usein arjen tilanteissa syntyvänä, käytännönläheisenä vuorovaikutuksena ilman erillistä suunnitelmallisuutta. Tämä ero viittaa siihen, että valmentajien kasvatuksellinen työ on pitkälti tiedostamatonta. He toimivat kasvattajina ennen kaikkea tekemisen, mallin ja kohtaamisen kautta, ei niinkään teoreettisesti jäsennehtynä toimintana.

Kasvatuksellinen tuki syntyy arjen tilanteissa, vaikka sitä ei aina sanoiteta tietoisesti. Myös luottamuksellinen suhde valmentajaan ja johdonmukainen ohjaus tukevat yhteisöön kiinnittymistä ja turvallisuuden kokemusta. Nämä ovat oleellisia syrjäytymisen ja väkivaltaisen käyttäytymisen ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

5.4 HYVA vai huono?

Pohdimme valmentajien kanssa sitä, onko hanke lopulta toimiva ratkaisu nuorten hyvinvoinnin edistämiseen. Valmentajat toivat esiin, että säännöllinen harrastus luo rakenteen arkeen ja mahdollisuuden kuulua yhteisöön, jossa nuorta nähdään, kuullaan ja arvostetaan. Sali tarjoaa ympäristön, jossa nuoret voivat kokea onnistumisia. Kokemus, joka monilta puuttuu koulun tai perheen piiristä.

Ennaltaehkäisevä nuorisotyö tukee nuoren hyvinvointia ennen ongelmien kriisiytymistä ja vahvistaa osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja tunnetaitoja (Sonneveld ym. 2021). HYVA-hanke konkretisoi tämän: nyrkkeily sali toimii varhaisen puuttumisen tilana, jossa nuori kohdataan yksilönä ja ohjataan tarvittaessa myös muiden palvelujen piiriin. Valmentajat kuvasivat, että turvallinen aikuiskontakti ja vertaistuki vähentävät merkittävästi riskiä ajautua rikolliseen tai marginaaliseen elämäntapaan. Robin kertoi, miten moni nuori ei itse koe olevansa syrjäytynyt, vaikka viettää suuren osan ajastaan yksin tai verkossa.

HYVA-hankkeen yhteiskunnallinen merkitys näkyy erityisesti ennaltaehkäisevän vaikutuksen kautta. Kun nuori saa tukea ajoissa, vähenee riski ajautua rikollisuuteen, päihteiden käyttöön tai pitkäaikaiseen syrjäytymiseen. Haastatteluissa korostettiin, että nyrkkeily tarjoaa nuorille keinon käsitellä niitä samoja tarpeita. Status, hyväksyntä ja euforinen kokemus voivat houkutella rikolliseen yhteisöön.

”Täällä sä voit saada sen äärimmäisyyden itsestäsi ulos ilman, että joudut tekemään hölmöyksiä.” (Robin)

HYVA-hankkeen onnistuminen perustuu myös moniammatilliseen ja poikkihallinnolliseen yhteistyöhön. Valmentajat ovat keskiössä, mutta rinnalle tarvitaan nuorisotyön, koulun ja sosiaalitoimen tukea. Kyse ei ole vain liikunnasta, vaan kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnin ja osallisuuden rakentamisesta. Robin korosti, että tällainen työ ei ole mahdollista vapaaehtoisvoimin tai oman työn ohella. Julkinen tuki mahdollistaa ohjaajien pysyvyyden, ammattimaisuuden ja sitoutumisen. Edellytykset, joita ilman toiminnan vaikuttavuus jää satunnaiseksi.

”Yksi vanki maksaa Suomen valtiolle 85 000 € vuodessa. Me saatiin Läpimurtosäätiöltä 10 000 € tukea tähän. Jos sillä kymppitonilla yks näistä kuudestatoista nuoresta jättää jonkun elämäntavan pois eikä joudukaan vankilaan, nii siinä on jo aika hyvä rahojen vastike.” (Alex)

HYVA-hankkeen kaltaisen toiminnan vaikuttavuus edellyttää siis pitkäjänteisyyttä ja rakenteellista tukea, jotta sen ennaltaehkäisevä potentiaali voi toteutua täysimääräisesti.

Valmentajien mukaan HYVA-hankkeen toiminta tarjoaa vaihtoehtoisen ympäristön, joka voi ehkäistä ajautumista väkivaltaiseen käyttäytymiseen. Tämä havainto on merkittävä suhteessa viimeaikaisiin kehityskulkuihin, joissa on raportoitu huolta erityisesti alle 15-vuotiaiden nuorten väkivaltaisista teoista ja katuväkivallan lisääntymisestä (vrt. Kivivuori ym. 2021; Oikeusministeriö 2023). Valmentajat kuvasivat HYVA-hankkeen tarjoavan nuorille tärkeän arjen kiinnittymispisteen. Sali nähtiin paikkana, jossa nuori saa hengähdystauon arjen paineista, turvallisen yhteisön sekä aikuisen tuen. Useat valmentajat korostivat toiminnan merkitystä erityisesti niille nuorille, joilla ei ole muita vastaavia rakenteita elämässään. Samalla he tunnustivat, että sali ei yksin pysty ratkaisemaan kaikkia nuorten haasteita, kuten perhetilanteeseen, mielenterveyteen tai koulunkäyntiin liittyviä ongelmia.

Toiminnan merkitys rakentuu ennen kaikkea siinä, että se tarjoaa nuorille jatkuvuutta, rutiineja ja yhteisöllisyyden kokemuksia, jotka voivat tukea hyvinvointia muiden palveluiden rinnalla. HYVA-hankkeen toiminta vastaa tavoitteisiinsa ehkäisemällä syrjäytymistä ja väkivaltaisuutta luomalla turvallisen toimintaympäristön, jossa nuori voi harjoitella sosiaalisia taitoja ja kokea osallisuutta.

6 Johtopäätökset

Haastattelujen ja teoreettisen viitekehyksen perusteella nyrkkeily sali näyttöytyi paljon laajempaan kuin urheilupaikkana: se on kasvun, osallisuuden ja tunnetaitojen oppimisympäristö. Nyrkkeily tarjoaa nuorille mahdollisuuden kohdata ja käsitellä voimakkaita tunteita turvallisissa puitteissa. Harjoittelu opettaa itsehillintää ja tunnesäätelyä. Sali toimii kontrolloidun aggression kouluna, jossa yhdistyy vastuun kantaminen ja toisten kunnioittaminen.

Saliympäristö ja valmentajien johdonmukainen ohjaus tukevat haitallisten maskuliinisuuden mallien purkamista ja rakentavat tilalle empaattisempaa, yhteistyöhön perustuvaa vahvuuden mallia. Nämä havainnot vastaavat tutkimuskysymykseen 1 osoittaen, että kamppailulajit voivat tukea poikien tunnetaitojen ja aggression hallinnan kehittymistä toiminnallisten sekä yhteisöllisten kokemusten kautta.

Etenkin valmentajien rooli osoittautui keskeiseksi. He toimivat kasvattajina ja esikuvina, jotka mallintavat rauhallisuutta, rajojen asettamista ja arvostavaa vuorovaikutusta. Aineistossa kuitenkin nousi esiin erilaisia näkemyksiä valmentajien roolista ja auktoriteetista. Osa korosti johdonmukaista ohjausta ja sääntöjen merkitystä, kun taas toiset painottivat tasavertaista vuorovaikutusta ja nuorten omaa toimijuutta.

Myös käsitykset tunteiden eskaloitumisesta vaihtelivat. Joidenkin mielestä aggressio on luonnollinen osa harjoittelua ja hallittavissa tekemisen kautta, toiset taas näkivät sen

merkkinä syvemmistä haasteista, jotka vaativat laajempaa tukea. Nämä erot kuvaavat, että valmennuskäytännöt ja kasvatukselliset painotukset voivat vaihdella, vaikka yhteinen tavoite on jaettu.

Johtopäätöksissä on kuitenkin tärkeää huomioida, että haastatellut valmentajat edustavat erilaisia taustoja ja toimintaympäristöjä. Kaksi heistä toimivat HYVA-hankkeen valmentajina, ja kaksi muuta taas edustivat kamppailuvalmennusta sen ulkopuolelta. Tämä tuo aineistoon moninaisuutta ja mahdollistaa ilmiön tarkastelun sekä hankkeen sisäisestä, että laajemmasta näkökulmasta.

HYVA-hanke näyttäytyy ennaltaehkäisevän nuorisotyön edelläkävijänä. Se vastaa ajankohtaisesti nuorten syrjäytymiseen, katuväkivallan kasvuun ja osattomuuden yhteiskunnallisiin haasteisiin. Hanke toimii matalan kynnyksen toimintamallina, joka tarjoaa turvallisen tilan ja pysyvän aikuisen tuen nuorille, joilla ei välttämättä ole muita luotettavia tukirakenteita. Hanke tavoittaa myös nuoria, joita muut palvelut eivät aina saavuta, ja sen yhteiskunnallinen vaikutus näkyy syrjäytymisen ja rikollisuuden ehkäisyssä.

Tulokset osittavat, että pysyvä rahoitus ja moniammatillinen yhteistyö ovat välttämättömiä toiminnan jatkuvuuden kannalta. Näin se toteuttaa tutkimuskysymyksen 2 tavoitetta: ennaltaehkäisevä toiminta voi vahvistaa nuorten osallisuutta ja ehkäistä syrjäytymistä luomalla jatkuvuutta, yhteisöllisyyttä ja merkityksellistä toimintaa.

6.1 Suositukset käytäntöön

Haastattelujen ja tulosten perusteella voidaan todeta, että HYVA-hankkeen kaltainen toiminta tuottaa merkittävää hyötyä nuorille, mutta sen vaikutusten pitkäjänteisyys ja laajuus edellyttävät tiettyjä rakenteellisia ja toiminnallisia vaikutuksia.

Tutkimustulokset korostavat toiminnan jatkuvuuden ja rakenteellisen pysyvyyden merkitystä. Pysyvä rahoitus ja selkeät rakenteet mahdollistavat valmentajille pitkäjänteisen sitoutumisen ja nuorten tukemisen arjessa. Valmentajat kuvasivat, että nuorten luottamuksen rakentaminen vaatii aikaa ja jatkuvuutta. Ilman pysyvää rahoitusta ja selkeitä rakenteita toiminnan vaikutus voi jäädä hetkelliseksi. Pitkäjänteinen rahoitus ja rakenteellinen tuki luovat pohjan sille, että valmentajat voivat sitoutua nuorten rinnalla kulkemiseen ja kasvatukselliseen työhön.

Tulosten perusteella valmentajat voivat tarvita lisää tukea tunnetaitojen ohjaamiseen. Vaikka valmentajat toimivat vahvoina esikuvina ja kohtaavat nuoret arvostavasti, koulutus auttaisi tunnistamaan tunteiden taustatekijöitä ja vahvistamaan kasvatuksellista otetta. Koulutuksella voidaan lisätä valmentajien valmiuksia tunnistaa

tunteiden taustatekijöitä, ohjata rakentavaa tunnetyöskentelyä ja vahvistaa omaa kasvatuksellista roolia.

Moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen nousi esiin tärkeänä kehityskohteena. Tiiviimpi yhteistyö nuorisotyön, sosiaalipalveluiden ja koulujen kanssa loisi tukiverkon, jossa nuoren hyvinvointia ja kasvua tuetaan kokonaisvaltaisesti. Yhteistyö auttaa tunnistamaan nuorten yksilöllisiä tarpeita ja mahdollistaa varhaisen puuttumisen.

Lisäksi suositellaan sukupuolisensitiivisen työtteen vahvistamista. Poikaerityinen näkökulma korostaa turvallista ja sallivaa tilaa tunteiden ilmaisulle sekä maskuliinisuuden joustavien mallien rakentamista. Samalla on tärkeää huomioida yksilöllisyys. Kaikki pojat eivät kohtaa samoja haasteita, eikä sukupuolta tule pitää ainoana selittävänä tekijänä käyttäytymiselle tai tunnetaitojen kehittymiselle.

Elämäntaidollis-eettinen kasvatusta korostaa, että jokainen nuori on ainutlaatuinen yksilö, jota ei tule tarkastella ainoastaan hänen sukupuolensa, ikäryhmänsä tai taustansa edustajana. Mieserityistä kasvatustapaa ei voida määritellä yhtenäiseksi, sillä vaikka sukupuoleen liittyy joi-takin yleisiä piirteitä, yksilölliset erot ovat merkittäviä. (Purjo 2012, 87; Palmu 2006, 73.) Miesten yksilöllisyyden näkeminen ei kuitenkaan tarkoita, ettei voitaisi nähdä laajempaa mieskulttuuria ja asioita, jotka liittyvät miehen asemaan perheen ja yhteiskunnan jäsenenä sekä miesten fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen.

6.2 Suositukset kehittämiseen ja tutkimukseen

Tämän tutkimuksen perusteella voidaan tunnistaa useita jatkokehittämisen ja tutkimuksen kohteita. Toiminnan pitkäaikaisvaikutuksia olisi hyödyllistä tarkastella seurantatutkimusten avulla, miten kamppailulajeihin osallistuminen vaikuttaa tunnetaitojen, hyvinvoinnin ja elämäntaidon kehitykseen.

Nykyinen aineisto antaa vahvoja viitteitä myönteisistä seurauksista, mutta niiden pysyvyyttä ja laajuutta ei voida arvioida ilman seurantatietoa. Jatkossa olisi hyödyllistä tarkastella myös erilaisten valmennusotteiden vaikutuksia nuorten kokemuksiin ja kiinnostamiseen. Aineistossa ilmeni eroja valmentajien näkemyksissä auktoriteetista ja vuorovaikutuksesta. Jatkotutkimus voisi selvittää, miten esimerkiksi johdonmukainen, rajat selkeästi määrittelevä ote eroaa vaikutuksiltaan dialogisemmasta ja tasa-arvoisemmasta lähestymistavasta tunnetaitojen kehittymisen näkökulmasta.

Haastateltavien erilaiset taustat tarjoavat monipuolisen näkökulman kamppailulajitoiminnan kasvatukselliseen merkitykseen. HYVA-hankkeessa toimineet valmentajat toivat esiin

kokemuksia ennaltaehkäisevän työn rakenteista ja moniammatillisesta yhteistyöstä. Hankkeen ulkopuoliset valmentajat puolestaan kuvasivat valmennusta arjen tasolla ja urheilun kautta rakentuvan kasvatuksen näkökulmasta. Näiden näkökulmien yhdistyminen vahvistaa ymmärrystä siitä, miten kamppailulajeja voidaan kehittää nuorten hyvinvoinnin tukena sekä hankkeiden puitteissa että tavallisessa seuravalmennuksessa.

Kehittämisen kannalta keskeistä on moniammatillisen mallin rakentaminen, jossa urheilutoiminta, nuorisotyö, sosiaalipalvelut ja koulut tekevät suunnitelmallista yhteistyötä. Tutkimusta tarvitaan siitä, millaiset yhteistyörakenteet ovat toimivampia ja miten eri toimijat voivat jakaa vastuuta nuorten kokonaisvaltaisesta tukemisesta.

Lisäksi sukupuolisensitiivisen ja poikaerityisen työtteen kehittäminen urheilukontekstissa ansaitsee oman tutkimuksensa. Aineiston perusteella sukupuolen merkitys tunnetaitojen tukemisessa on monisyinen ja valmentajien käsitykset vaihtelevat. Tutkimus voisi syventää ymmärrystä siitä, miten sukupuolisensitiivinen ohjaus voidaan toteuttaa käytännössä ja miten se vaikuttaa nuorten osallisuuteen ja hyvinvointiin.

Lopuksi tarvitaan vaikuttavuusarviointeja HYVA-hankkeen kaltaisista malleista. Systemaattinen arviointi auttaisi osoittamaan toiminnan yhteiskunnallista arvoa ja perustelemaan sen rahoituksen ja levittämisen eri alueille. Samalla se loisi pohjan uusien, ennaltaehkäisevän työn toimintamallien kehittämiselle.

6.3 SWOT-analyysi

SWOT-analyysi (taulukko 2) tiivistää tutkimuksen keskeiset havainnot ja paljastaa, missä määrin kamppailulajit voivat toimia tunnetaitojen ja väkivaltaisuuden hallinnan välineenä. Analyysi osoittaa, että kyse ei ole vain urheilusta, vaan kasvatustilasta, jossa voima, tunne ja yhteisö kietoutuvat toisiinsa.

Vahvuudet	Heikkoudet
<p>Tunnetaitojen kehittäminen turvallisessa monikulttuurisesti saavutettavassa ympäristössä</p> <p>Valmentajan rooli luotettavana aikuisena</p> <p>Yhteisöllisyys ja vertaistuki kamppailulajien kautta: hyväksyntää ilman rikollisuutta ja vaihtoehto negatiiviselle miehuusmallille</p> <p>Toistuva toiminta ja rytmi tuovat arkeen rakennetta</p>	<p>Maskuliinisuuden normit voivat edelleen rajoittaa avautumista</p> <p>Nuorten tarpeiden moninaisuus voi ylittää resurssit → voi haastaa myös valmennuksen yhdenmukaisuutta</p> <p>Tuen saatavuus riippuu motivaatiosta ja läsnäolosta</p>
Mahdollisuudet	Uhat
<p>Syrjäytymisen ja rikollisuuden ennaltaehkäisy</p> <p>Monialainen yhteistyö nuorisotyön, sosiaalitoimen ja koulujen kanssa</p> <p>Toimintamallien monistaminen ja vakiinnuttaminen → HYVA-hanke edelläkävijänä ja esimerkkinä</p> <p>Mahdollisuus nuorten osallisuuden, identiteetin ja myönteisen miehuusmallin vahvistamiseen</p>	<p>Rahoituksen ja resurssien puute pitkäjänteiselle työlle</p> <p>Yhteiskunnan koventuva ilmapiiri ja leikkauspolitiikka</p> <p>Stigmat rikostaustaisista ja vähemmistötaustaisista nuorista</p> <p>Nuorten kiinnittyminen voi jäädä hetkelliseksi</p>

Taulukko 2: SWOT-analyysi tulosten johtopäätösten pohjalta

Vahvuudet rakentuivat turvallisuuden, yhteisöllisyyden ja johdonmukaisen aikuisohjauksen varaan. Nyrkkeily sali on enemmän kuin harjoittelupaikka; se on ympäristö, jossa nuori oppii säätämään tunteitaan, ottamaan vastuuta ja kanavoimaan aggressiota hallitulla tavalla. Valmentaja toimii moraalisen kompassina ja kasvattajana, joka ei ainoastaan opeta liikkeitä, vaan mallintaa käyttäytymistä ja tunnettyötä. Harjoitusten säännöllisyys ja toistuva rakenne tuovat arkeen rytmiä ja jatkuvuutta, mikä vahvistaa monen nuoren kokemusta turvallisuudesta ja elämänhallinnasta.

Sali toimii myös yhteisönä, jossa vertaistuki ja hyväksyntä syvenyvät tekemisen kautta. Nuoret voivat kokea yhteenkuuluvuutta ilman, että heidän tarvitsee hakea arvostusta rikollisuuden tai väkivallan kautta. Samalla rakentui vaihtoehtoinen käsitys miehuudesta, joka haastaa kovuuden ja väkivaltaisuuden ihanteet korostamalla itsehillintää, vastuullisuutta ja toisten kunnioittamista.

Heikkoudet muistuttivat, että kasvatuksellinen työ ei tapahdu tyhjiössä. Nuorten yksilölliset erot, valmentajien vaihtelevat taustat ja maskuliinisuuteen liittyvät odotukset voivat luoda kitkaa ohjaukseen. Tunteiden käsittely ei ole kaikille yhtä luontevaa, eikä valmennuksen vaikutus aina jatku salin ulkopuolelle. Silti juuri nämä ristiriidat tekevät toiminnasta todellista. Ne pakottavat ohjaajat sovittamaan yhteen kurinalaisuuden ja inhimillisyyden.

Maskuliinisuuden kulttuuriset normit voivat edelleen rajoittaa avoimuutta ja tunteiden käsittelyä, vaikka toiminnan tavoitteena onkin purkaa niitä. Lisäksi nuorten sitoutuminen riippuu usein heidän omasta motivaatiostaan ja läsnäolostaan. Jos nuori jää pois harjoituksista, menetetään samalla tärkeä yhteisöllinen ja kasvatuksellinen jatkumo. Toiminnan vaikuttavuus on siis sidoksissa siihen, kuinka vahvasti nuori kiinnittyy ryhmään ja kuinka säännölliseksi osallistumien muodostuu.

Mahdollisuudet liittyivät siihen, että kamppailulajit voivat toimia siltana urheilun ja nuorisotyön välillä. HYVA-hankkeen kaltainen malli osoitti, että tunteiden säätely ja väkivallan ehkäisy voivat tapahtua myös hanskat kädessä. Hanke voi toimia ikään kuin suunnannäyttäjänä kamppailulajien kasvatukselliselle potentiaalille. Sen tarjoama toimintamalli osoitti, että liikunta voi toimia väylänä tunnetaitojen vahvistamiseen ja väkivaltaisuuksien ehkäisyyn.

Mallin monistaminen ja vakiinnuttaminen eri kaupunkeihin olisi perusteltua, sillä se loisi yhdenmukaisia rakenteita nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemiseksi valtakunnallisesti. Kun toiminta kytketään koulun, sosiaalipalveluiden ja nuorisotyön rakenteisiin, syntyy verkosto, jossa nuori ei ole vain harjoittelija, vaan yhteisönsä jäsen. Samalla kamppailulajit voivat vahvistaa nuorten osallisuutta ja toimijuutta, tarjoten myönteisen miehuusmallin. Siinä vahvuus ei perustu väkivaltaan, vaan itsehillintään, empatiaan ja vastuun kantamiseen.

Uhat liittyivät ennen kaikkea rakenteellisiin ja yhteiskunnallisiin haasteisiin. Epävakaa rahoitus, resurssien niukkuus uhkaavat pitkäjänteistä työtä nuorten rinnalla. Uhkana oli myös yhteiskunnallinen ilmapiiri, jossa korostuvat tehokkuus ja yksilönvastuu, kun taas sosiaalinen ymmärrys ja ennaltaehkäisevän työn merkitys jäävät vähemmälle huomiolle. Tämä näkyi esimerkiksi palveluiden leikkauksina, yksilönvastuuta korostavina puheina ja kärjistyneenä suhtautumisena niihin nuoriin, jotka tarvitsevat tukea eniten.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, miten rikostaustaisiin ja vähemmistötaustaisiin nuoriin kohdistuvat stigmat voivat vaikuttaa heidän osallistumiseensa. Leimaavat asenteet saattavat kaventaa nuorten mahdollisuuksia löytää yhteisöjä, jotka tukevat myönteistä kasvua ja ehkäisevät ulkopuolisuuden kokemuksia. Mikäli kamppailulajitoimintaa tai hankkeita tarkastellaan ensisijaisesti riskienhallinnan näkökulmasta, vaarana on, että niiden kasvatuksellinen ja osallisuutta vahvistava potentiaali jää hyödyntämättä. Näin asenteelliset ja rakenteelliset tekijät voivat huomaamatta rajoittaa toiminnan saavutettavuutta ja sen mahdollisuutta toimia aidosti ennaltaehkäisevänä tukirakenteena.

Kaikessa komeudessaan HYVA-hankkeen kaltainen toiminta tarjoaa poikasensitiivisen ja vaikuttavan mallin nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemiseen. Kamppailulajit yhdistävät fyysiseen harjoitteluun, kasvatuksellisen otteen ja yhteisöllisyyden. Näiden tekijöiden vuorovaikutus vahvistaa nuorten itsehillintää, tunnetaitoja ja sosiaalista

kiinnittymistä. Toiminnan laajentaminen ja vakiinnuttaminen voisivat mahdollistaa ratkaisuja nuorten syrjäytymisen ja väkivaltaisuuden ehkäisyyn.

7 Eettisyys ja luotettavuus

Tutkimus toteutettiin hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti, ja sen kaikissa vaiheissa huomioitiin osallistujien oikeudet, tutkimusaiheen sensitiivisyys ja eettinen vastuullisuus. Ennen haastatteluja osallistujille annettiin tutkimustiedote, jossa kerrottiin tutkimuksen tavoitteet, menetelmät ja anonymiteetin periaatteet. Osallistuminen oli vapaaehtoista, ja valmentajat antoivat tietoon perustuvan suostumuksensa. Heillä oli oikeus keskeyttää osallistuminen tai olla vastaamatta kysymyksiin milloin tahansa ilman seuraamuksia.

Tutkimuksessa käsiteltiin herkkiä teemoja, kuten nuorten väkivaltaisuus, tunnetaidot ja syrjäytymisen riskiä. Tästä syystä oli eettisesti perusteltua, että tutkimuksen kohteena olivat valmentajat, ei nuoret itse. Valmentajat pystyivät ammatillisesta näkökulmasta kuvaamaan kokemuksiaan ja havaintojaan ilman, että nuoret altistettiin tutkimukselle. Nuorten haastattelu olisi edellyttänyt erityisen huolellista eettistä harkintaa, sillä kyse on alaikäisistä ja haavoittuvassa asemassa olevista nuorista.

Opinnäytetyölle asettamani aikarajat eivät myöskään antaneet tilaa eettisen ennakoarvioinnin lausunnon hakemiselle (Kohonen 2019, 21). Laadullinen seurantatutkimus, joka olisi voinut tuoda esiin nuorten omaa ääntä ja olemusta (Nikander & Keskinen 2021), ei ollut tässä yhteydessä eettisesti perusteltu, sillä hankkeessa mukana oleville nuorille haluttiin mahdollistaa rauha hyötyä toiminnasta ilman ulkopuolista seuranta tai arviointia.

Tutkimuksessa painotettiin sukupuolisensitiivisyyttä. Sukupuolierojen tarkastelu on eettisesti hyväksyttävää ja jopa välttämätöntä, kun se tukee ymmärrystä nuorten erilaisista tarpeista. Sen sijaan sukupuolten välinen arvottaminen ei ole eettisesti hyväksyttävää, eikä tutkimus pyri vertailemaan sukupuolia paremmuusjärjestykseen. (Purjo 2012, 19.) Tarkoituksena oli kuvata niitä rakenteellisia ja kulttuurisia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa erityisesti poikien tunnetaitoihin ja käyttäytymiseen, ei selittää käyttäytymistä sukupuolen perusteella.

Aineisto käsiteltiin anonymiteettiä kunnioittaen. Haastattelusitaatit esitettiin niin, ettei niistä voi tunnistaa yksittäistä henkilöä. Tutkimuksessa sekä eettisyyden periaatteissa noudatettiin luottamuksellisuuden, vapaaehtoisuuden ja anonymiteetin periaatteita tutkimuseettisen neuvottelukunnan (2019) ohjeita.

Pyrin reflektoimaan omaa rooliani ja suhtautumaan aineistoon avoimesti ja kunnioittavasti. Arvioin tutkimuksen luotettavuutta laadullisen tutkimuksen kriteerien mukaisesti. Aineistonkeruu ja analyysi perustuivat aineistolähtöisyyteen sekä osallistujien omien

kokemusten ja merkitysten esiin tuomiseen ilman ennakko-oletuksia. Lähestyin ilmiötä reflektiivisesti, tarkastellen kriittisesti omaa rooliani ja tulkintojeni taustaoletuksia.

Tutkimuksessa hyväksyttiin moninaisuus ja ristiriitaiset näkemykset osana ilmiön luonnetta, mikä vahvistaa sen tulkinnallista syvyyttä. Tällainen lähestymistapa tukee tutkimuksen uskottavuutta ja tulkinnallista luotettavuutta, sillä tulkinnat rakentuvat osallistujien omien merkitysten ja kontekstuaalisen ymmärryksen varaan. (Juhila 2021.)

Aineiston rajallisuus on tärkeä huomioitava tekijä. Tutkimus perustui neljän valmentajan haastatteluun, mikä antaa syvällistä, mutta määrällisesti rajallista tietoa tutkittavasta ilmiöstä. Neljän haastateltavan otos on laadullisen tutkimuksen näkökulmasta pieni, mikä rajoittaa tulosten yleistettävyyttä ja näkökulman moninaisuutta. Otos on kuitenkin tarkoituksenmukainen, sillä osallistujat olivat aktiivisesti mukana HYVA-hankkeessa tai edustivat kamppailulajeja ja niihin liittyvää kasvatuksellista työtä olennaisella tavalla.

Vaikka aineiston koko oli suppea, haastatteluissa nousi esiin sekä toistuvia teemoja, jotka vahvistavat tulosten uskottavuutta. Lisäksi aineistossa ilmeni eroavia näkemyksiä, jotka rikastuttavat ymmärrystä ilmiön monimuotoisuudesta. Näin aineisto osoittautui sisällöllisesti riittäväksi tutkimuskysymysten tarkasteluun. Se tuotti sekä yhteneviä että toisistaan poikkeavia havaintoja, mikä tukee analyysin tulkinnallista syvyyttä ja aineiston kylläisyyden arviointia.

Koska näkökulma oli vain valmentajien, voidaan kysyä, jäikö nuorten oma ääni osin kuulumattomiin. Tämä rajaus oli kuitenkin tietoinen ja perusteltu. Tutkimuksen tavoitteena ei ollut selvittää nuorten subjektiivisia kokemuksia, vaan tarkastella, miten kamppailulajit toimintaympäristönä tukevat poikien tunnetaitojen ja väkivaltaisuuden hallintaa. Näin ollen valmentajien näkökulma vastasi parhaiten tutkimuskysymyksiä. Valmentajat toimivat läheisessä vuorovaikutuksessa nuorten kanssa ja tarjoavat siten asiantuntijatasoa ja käytännönläheisen näkökulman kamppailulajien vaikutuksesta. Tästä syystä heidän kokemuksensa ja havaintonsa olivat tutkimuksen tavoitteiden kannalta keskeisiä ja perusteltuja.

Tutkimuksen analyysi toteutettiin aineistolähtöisen sisällönanalyysin periaatteella. Analyysivaiheet olivat kuvattu avoimesti, mikä vahvistaa johdonmukaisuutta ja mahdollistaa prosessin arvioinnin. Luotettavuutta lisää myös se, että tuloksia oli peilattu aiempaan tutkimukseen ja tietoperustaan. Tämä vertailu vahvistaa johtopäätösten uskottavuutta ja tuo näkyviin yhteneväisyydet sekä poikkeamat.

Roolini haastatteluissa oli kuunteleva ja kannustava, jotta valmentajat pystyivät tuomaan esiin omat näkemyksensä vapaasti. Laadullisen tutkimuksen vahvuus on sen siirrettävyys (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Vaikka tuloksia ei voi yleistää tilastollisesti, ne

tarjoavat syvällistä tietoa, jota voidaan soveltaa samankaltaisiin konteksteihin. Tällaisia ovat esimerkiksi muiden kamppailulajiseurojen tai yhteisöllisten nuorisotyön hankkeet. Tulosten käyttökelpoisuus perustuu ilmiön ymmärtämiseen, ei määrälliseen yleistettävyyteen.

Olin tutkimusprosessin aikana säännöllisesti yhteydessä HYVA-hankkeen päävalmentajaan ja seurasin samalla hankkeen ajankohtaista tilannetta. Haastateltavat valmentajat saivat lukea valmiin opinnäytetyön ja antaa siitä palautetta. Muutamia tarkennuksia lukuun ottamatta he kokivat, että tutkimus vastasi heidän kokemuksiinsa ja kuvasi hankkeen toimintaa hyvin.

Tutkimus on toteutettu eettisesti perustellulla ja menetelmällisesti huolellisella tavalla. Luotettavuutta tukevat avoin analyysiprosessi, aineiston ja tietoperustan välinen vertailu sekä oma reflektiivinen työskentelyotteeni. Tutkimus tarjoaa uskottavaa ja eettisesti perusteltua tietoa siitä, miten kamppailulajit ja HYVA-hankkeen kaltainen toiminta voivat tukea nuorten tunteiden kehittymistä ja ehkäistä syrjäytymistä turvallisessa yhteisössä.

8 Pohdinta

Opinnäytetyöprosessi osoittautui paikoin vaativaksi. Kirjoittaminen oli ajoittain raskasta, ja työn eteneminen vaati tietoista sitoutumista myös hetkinä, jolloin motivaatio oli heikompi. Prosessi havainnollisti, että pitkäjänteinen tieteellinen kirjoittaminen edellyttää sekä ajanhallintaa ja sinnikkyyttä että kykyä sietää keskeneräisyyttä ja epävarmuutta.

Samalla työ tarjosi mahdollisuuden syventyä aiheeseen, jonka koin henkilökohtaisesti merkitykselliseksi ja ammatillisesti kiinnostavaksi. Tämä lisäsi motivaatiota erityisesti analyysivaiheessa, kun aineiston äärelle palaaminen konkretisoi tutkimuksen tavoitteet ja tulokset. Haastatteluista esiin nousseiden teemojen uudelleentarkastelu toi työhön oivalluksia ja vahvisti ymmärrystä ilmiöstä käytännön tasolla.

Työskentelytapani perustui ajoittaisiin intensiivisiin työskentelyjaksoihin, jotka soveltuivat omaan rytmiini ja tukivat luovaa ajattelua. Tämä osoitti, että myös epälineaarinen työskentely voi tuottaa laadukasta jälkeä, kun sitoutuminen aiheeseen on vahva. Mikäli aikaa ja resursseja olisi ollut enemmän, olisin syventänyt näkökulmaa esimerkiksi nuorten omien kokemusten suuntaan ja etsinyt tutkimuseettisesti perustellun tavan kerätä heidän ääntään mukaan tutkimukseen.

Opinnäytetyöprosessin aikana vahvistui myös ymmärrykseni siitä, että laadullinen tutkimus ei ole vain tekninen suoritus, vaan jatkuvaa tulkintaa, valintojen perustelua ja oman roolin tiedostamista. Työ opetti kriittistä ajattelua, itsenäistä tiedonhankintaa ja tutkimuksellisen ajattelun systemaattisuutta.

Työelämän näkökulmasta opin entistä vahvemmin sensitiivisen otteen merkityksen. Tutkimus vahvisti käsitystäni siitä, että nuorten kanssa tehtävässä työssä tarvitaan ammatillista herkkyyttä. Työssä on tärkeää osata kohdata nuori yksilönä ja tunnistaa hänen omat lähtökohdansa. Lisäksi tarvitaan kykyä nähdä yksilöiden moninaisuus osana laajempia rakenteellisia ja kulttuurisia tekijöitä.

Tutkimusprosessin aikana ymmärryksen poikaerityisestä työstä syveni merkittävästi. Opin, että vaikka sukupuolierot tuovat omat ulottuvuutensa kasvatukselliseen työhön, poikaerityisyys on ennen kaikkea yksilöllistä. Jokainen nuori tulee kohdata omana persoonanaan ja omista lähtökohdistaan käsin. Valmentajien kokemukset vahvistivat näkemystä siitä, että sukupuolten väliset erot voivat näkyä tunnetaitojen ja käyttäytymisen ilmaisussa, mutta yksilölliset erot ovat usein merkittävämpiä kuin itse sukupuoli.

Tutkimusprosessin aikana nousi esiin kysymyksiä, jotka liittyivät aineiston laajuuteen ja ilmiön moniulotteisuuteen. Vaikka neljän haastattelun aineisto on rajallinen, se sisälsi toistoa ja samalla monipuolisia kuvauksia, joiden avulla tutkimuskysymyksiin pystyttiin vastaamaan riittävällä syvyydellä. Silti laajempi aineisto olisi voinut tuoda lisää näkökulmia ja vahvistaa käsitystä ilmiön kokonaisuudesta.

Aihepiiri osoittautui haastavaksi myös käsitteiden ja ilmiöiden rajaamisen osalta. Nuorisorikollisuuden ja katuväkivallan tarkastelu sukupuolinäkökulmasta edellytti erityistä sensitiivisyyttä, jotta tutkimus ei vahvista stereotyyppisiä tai leimaavia käsityksiä pojista tai eri taustoista tulevista nuorista. Myös käsitteet, kuten katujengit, katuväkivalta ja nuorisorikollisuus osoittautuivat haastatteluissa monitulkintaisiksi ja osin arvolatautuneiksi. Tämä haastoi minua pohtimaan sanavalintojen vaikutusta tutkimuksen sävyyn ja tulkintaan.

Lisäksi valmentajien näkemykset erosivat toisistaan esimerkiksi auktoriteetin merkityksestä ja tunteiden eskaloitumisesta, mikä toi esiin monikerroksisuuden. Nämä eroavaisuudet eivät heikennä tutkimuksen luotettavuutta. Päinvastoin ne vahvistavat uskottavuutta osoittamalla, että todellisuus on moniääninen ja käytännön toimijoiden kokemukset vaihtelevat.

Kokonaisuudessaan tutkimusprosessiin liittynyt pohdinta korostaa laadullisen tutkimuksen tulkinnallista luonnetta. Se tuo esiin myös tutkijan vastuuta käsitteiden, rajausten ja eettisten valintojen tekemisessä. Pohdinta vahvistaa käsitystä siitä, että moninaisuus ja ristiriidat ovat osa ilmiön ymmärtämistä, eivät sen heikkous.

Aiheen ajankohtaisuus on korostunut viime vuosina uutisoinnissa, jossa on käsitelty nuorten väkivaltaisia tekoja, kuten kouluväkivaltaa tai katuväkivallan ilmiöitä. Näissä tapauksissa sekä tekijät että uhrit ovat useimmiten olleet poikia. Voidaan siis todeta, että poikaerityinen näkökulma ei ole tuulesta temmattu, vaan vastaa yhteiskunnalliseen tarpeeseen tarkastella

miten poikien hyvinvointia, tunnetaitoja ja väkivallan ehkäisyä voidaan tukea entistä paremmin.

Olen vakuuttunut siitä, että HYVA-hanke sekä sen kaltaiset ennaltaehkäisevän nuorisotyön muodot voivat parhaimmillaan tarjota juuri sitä, mitä pojat tänä päivänä eniten tarvitsevat: veljeyttä, selätettyjä esteitä, onnistumisen kokemuksia ja turvaa. Näiden elementtien kautta on mahdollista vahvistaa nuorten osallisuutta ja tunnetaitoja sekä väkivaltaista käyttäytymistä jo varhaisessa vaiheessa. Hanskat siis ylös - ja veitset alas. Se on konkreettinen ja toivoa herättävä tie kadulta kehään.

Lähteet

Alanko, M., Kinnunen, A., Piispa, M. & Sambou, S. 2023. Rikoksantorjuntatyön tehostaminen Suomessa: Esitys rikoksantorjunnan organisoinnista ja nuorisrikollisuuden vähentämisen koordinoinnista. Oikeusministeriön julkaisuja. Selvityksiä ja ohjeita 2023:30, 27-30. Viitattu 21.9.2025.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165062/OM_2023_30_so.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Ara 2023. Asunnottomat 2023. Selvitys 2/2024, 17. Viitattu 22.9.2025.

<https://www.varke.fi/fi/document/asunnottomat-2023>

Connell, R. W., & Messerschmidt, J. W. 2005. Hegemonic Masculinity: Rethinking the Concept. *Gender & Society*, 19(6), 829-859. Viitattu 22.9.2025.

https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/hegemonic_masculinity_connell_and_messerschmidt.pdf

Danielsson, P. 2022. Nuorten väkivaltarikollisuuden määrä ja piirteet poliisin tietoon tulleen rikollisuuden valossa. *Keskusrikospoliisi* 3/2022. Viitattu 19.9.2025.

<https://poliisi.fi/documents/25235045/0/raportti-nuorten-vakivaltarikollisuus-poliisi.pdf/5707ff63-fce5-b1a3-83ed-6ae62808adfa/raportti-nuorten-vakivaltarikollisuus-poliisi.pdf/raportti-nuorten-vakivaltarikollisuus-poliisi.pdf?t=1646715994222>

DeGue, S., Singleton, R. & Kearns, M. 2023. A Qualitative Analysis of Beliefs about Masculinity and Gender Socialization among US Mothers and Fathers of School-Age Boys. *Psychol Men Masc.* 10/2023, 152-164. Viitattu 26.9.2025.

<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11120519/>

DiClemente, R. & Sinoean, C. 2025. Street Violence. *Encyclopedia of Public Health*.

Viitattu 19.9.2025. <https://www.encyclopedia.com/education/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/street-violence>

Durlak, J., Weissberg, R. Dymnicki, A., Taylor, R & Schellinger, K. 2011. The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82, 405-432. Viitattu 25.9.2025.

<https://casel.s3.us-east-2.amazonaws.com/impact-enhancing-students-social-emotional-learning-meta-analysis-school-based-universal-interventions.pdf>

Elo, S., Kajula, O., Tohmola, A., & Kääriäinen, A. 2022. Laadullisen sisällönanalyysin vaiheet ja eteneminen. *Hoitotiede* 34 (4), 215-225. Viitattu 26.9.

<https://journal.fi/hoitotiede/article/view/128987>

Gamboa, V., Rodrigues, S., Bértolo, Marcelo, B. & Paixão O. 2023. Socio-emotional skills profiles and their relations with career exploration and perceived parental support among 8 grade students. Educational Psychology vol 14. Viitattu 22.9.2025.

<https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2023.1214395/full>

Günther, K. & Hasanen, K. 2021. Raportointi ja kirjoittaminen. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 11.4.2025.

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-prosessi/raportointi-ja-kirjoittaminen/>

Helenius, J., Kivimäki, H. & Luopa, P. 2025. Lasten ja nuorten hyvinvointi - Kouluterveyskysely 2025. Aiempaa useampi kokee terveytensä hyväksi ja moni voi keskustella usein asioistaan vanhempiensa kanssa. THL - Tilastoraportti 44/2025, 4-17. Viitattu 23.9.2025.

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/152063/THL_Lasten_ja_nuorten_hyvinvointi_Kouluterveyskysely_tilastoraportti_44_2025.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Henriksson, M., Laukkala, T. & Rovasalo, A. 2010. Lapsen psyykkisen trauman hoito. Lääketieteellinen Aikakausikirja Duodecim 2010;126(22), 2671-7. Viitattu 9.10.2025.

<https://www.duodecimlehti.fi/duo99180>

Hiilamo, H. 2020. Poikien syrjäytyminen alkaa peruskoulussa. STTK 11/2020. Viitattu 19.9.2025.

<https://www.sttk.fi/2020/11/08/poikien-syrjaytyminen-alkaa-peruskoulussa/>

Hyvärinen, M., Suoninen, E. & Vuori, J. (toim.) 2021. Haastattelut. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 11.4.2025.

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-aineistot/haastattelut/>

Juhila, K. 2021. Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 3.10.2025.

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullisen-tutkimuksen-ominaispiirteet/>

Juuti, P. & Puusa, A. 2011. Menetelmäviidakon raivaajat. Perusteita laadullisen tutkimuslähestymistavan valintaan. Vantaa: Hansaprint, 31-32.

Kallinen, K., Pirskanen, H., & Rautio, S. 2015. Sensitiivinen tutkimuksessa: Menetelmät, kohderyhmät, haasteet ja mahdollisuudet. United press global, 41-50.

- Kallio, A. 2021. Litterointi. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 11.4.2025.
<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-prosessi/litterointi/>
- Kivijärvi, A., Huuki, T. & Lunabba, H. (toim.). 2018. Poikatutkimus. Tampere: Vastapaino, 8-13.
- Kivivuori, J., Aaltonen. M., Näsi, M., Suonpää, K., & Danielsson P. 2018. Kriminologia: rikollisuus ja kontrolli muuttuvassa yhteiskunnassa. Tallinna: Gaudeamus, 116-117, 150-151.
- Koivunen, T. 2023. Maskuliinisuuden käsite Sukupuolentutkimus-Genusforskning lehdessä - integraiva kirjallisuus. Sukupuolentutkimus-Genusforskning 36(2023): 3-4, 15-28. Viitattu 22.9.2025. <https://journal.fi/sukupuolentutkimus/article/view/143215/90651>
- Kohonen, I., Kuula-Luumi, A. & Spoof, S. 2019. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja. Helsinki: Tutkimuseettinen neuvottelulautakunta, 21. Viitattu 3.10.2025.
https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/lhmistieteiden_eettisen_ennakkoarvioinnin_ohje_2019.pdf
- Kretchmar, J. 2021. Sociological Theory: Social Constructionism. EBSCO. Viitattu 24.9.2025.
<https://www.ebsco.com/research-starters/religion-and-philosophy/sociological-theory-social-constructionism>
- Kuula-Luumi, A. 2021. Laadullisen aineiston anonymisointi. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 11.4.2025.
<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/tutkimuseetiikka/laadullisen-aineiston-anonymisointi/>
- Laakkonen, K. 2018. Kielen kehityksen yhteys itsesäätelytaitoihin varhaislapsuudessa. Pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto, Kasvatustiede. Rauma, 4. Viitattu 27.9.2025.
https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/145515/Laakkonen_Katri_progradu.pdf;jsessionid=006A00DD613C3160337C5801E2C76DEE?sequence=1
- Lähteenmaa, J. & Saarholm, J. 2024. Lastensuojelujärjestelmän pirullinen haaste: hatkaaminen - ja mitä sille voi tehdä? Nuorisotutkimus 4/2024, 54-56. Viitattu 23.9.2025.
<https://journal.fi/nuorisotutkimus/issue/view/11838>
- Läpimurtosäätiö 2025. Läpimurtosäätiön vuodelle 2025 myöntämät apurahat. Stadin kamppailijat. Viitattu 29.9.2025. <https://lapimurtosaatio.fi/myonnetyt-apurahat/2025/stadin-kamppailijat>

Merriam-Webster Dictionary 2025. Masculinity. Viitattu 18.9.2025. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/masculinity>

Mielityinen, L., Hautamäki, S., Hakala, V., Fagerlund, M. & Ellonen, N. 2022. Lasten ja nuorten väkivaltakokemukset 2022. Määrät, piirteet ja niiden muutokset 1988-2022. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2023:5, 23. Viitattu 30.9.2025. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/57187205-e483-4606-a913-3f47fbf18e5f/content>

Mielenterveystalo 2025. Epävakauden omahoito-ohjelma: Mitä tunnesäätely on? Viitattu 26.9.2025. <https://www.mielenterveystalo.fi/fi/omahoito/epavakauden-omahoito-ohjelma/mita-tunnesaately#:~:text=Tunnesaately%20tarkoittaa%20kykyä%20havainnoida%2C%20ilmaista,sekä%20toimivaa%20että%20toimimatonta%20tunnesaately>

Mielenterveystalo 2025. Sukupuoli-identiteetin jäsentämisen omahoito-ohjelma: Sukupuolinormit voivat rajoittaa elämää. Viitattu 22.9.2025. <https://www.mielenterveystalo.fi/fi/omahoito/sukupuoli-identiteetin-jasentamisen-omahoito-ohjelma/sukupuolinormit-voivat-rajoittaa>

Nikander, P. & Keskinen, K. 2021. Laadullinen seurantatutkimus. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 3.10.2025. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/tutkimusasetelma/laadullinen-seurantatutkimus/>

Nollalinja. 2024. Väkivallan muodot. Viitattu 22.9.2025. https://nollalinja.fi/vakivallan-muodot/?gad_source=1&gad_campaignid=1686420402&gbraid=0AAAAAC25ICR1iAXasquJdAaubp8IvAEdy&gclid=CjwKCAiAwqHIBhAEEiwAx9cTeUdFiY-xJ8YJGyIHNoID_YWG5wW60xk-meXMCH7XMST4brJ1WZTBuhoCcuwQAvD_BwE

Ohtonen, K. 2018. Kimmo Ohtonen toksisesta maskuliinisuudesta: Ilman miehisiä kasvukipuja maailma ei muutu. Apu 360 9/2018. Viitattu 18.9.2025. <https://www.apu.fi/artikkelit/kimmo-ohtonen-toksisesta-maskuliinisuudesta-ilman-miehisia-kasvukipuja-maailma-ei-muutu>

Poikien Talo 2025. Kaikkea ei kannata hautoa vain omassa päässä. Viitattu 22.9.2025. <https://www.poikientalo.fi>

Polit, D. & Beck, C. 2017. Nursing Research - Generating and Assessing Evidence for Nursing Practice. Wolter Kluwer Health, Lippincot Williams & Wilkins, Philadelphia, 17-18, 217.

Purjo, T. 2012. Sukupuolisensitiivinen poikien ja tyttöjen kasvatus arvoihin ja väkivallattomuuteen. Tampereen Yliopistopaino - Juvenes Print, 19, 76-87 & 111-115.

Rikoksentorjuntaneuvosto 2025. Varhainen tuki ja syrjäytymisen ehkäisy. Oikeusministeriö. Viitattu 9.10.2025. <https://rikoksentorjunta.fi/varhainen-tuki-ja-syrjaytymisen-ehkaisy>

Rikosseuraamus 2024. Rikosseuraamuslaitoksen tilastoja 2024, 14. Viitattu 22.9.2025. https://rikosseuraamus.fi/material/sites/rise_ja_rskk_yhteiset/dokumentit/ciwyl7cvq/RISE_Tilastollinen_vuosikirja_2024.pdf

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 3.10.2025. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_2_3.html

Scheff, T. 2006. Hypermasculinity and Violence as a Social System. Journal of Research, Scholarship and Creative Activity. Vol. 2: No. 2, Article 10, 152-164. Viitattu 26.9.2025. <https://scholarworks.uni.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1043&context=universitas>

Schiller, K. 2020. Masculinities in martial arts and combat sports - an interdisciplinary issue. Sport in History vol. 40, no. 3, 291-295. Viitattu 26.9.2025. <https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/17460263.2020.1784510?needAccess=true>

Snellman-Aittola, M. 2024. Nepsy-oppijan mielenterveyden vahvistaminen. Mieli ry 2024, 4. Viitattu 27.9.2025. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Nepsy-oppijan_mielenterveyden_vahvistaminen_MIELIry.pdf

Sonneveld, J., Metz J., Schalk R. & Van Regenmortel, T. 2021. Professional youth work as a preventive service. International Journal of Adolescence and Youth, 26(1-2), 205-219. Viitattu 25.9.2025. <https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/02673843.2021.1942088?needAccess=true>

Sutela, M. 2024. Nuorisorikollisuus: Taktinen teema-analyysi, määritelmät, tilannekuva ja toimintamallit. Poliisihallitus 4/2024, 13. Viitattu 21.9.2025. <https://poliisi.fi/documents/25235045/31329635/32433045-Nuorisorikollisuus-teema-analyysi-web.pdf/2c2c3b8a-9487-22a0-cb89-6a9c466869b0/32433045-Nuorisorikollisuus-teema-analyysi-web.pdf?t=1712736269753>

Strikeboxing. 2025. Stadin kamppailijat ry. Hanskat ylös, veitset alas (HYVA)-hanke. Viitattu 21.10.2025. <https://strikeboxing.fi/stadinkamppailijat/>

THL 2025. Itsemurhien ehkäisy. Viitattu 2.10.2025.

<https://thl.fi/aiheet/mielenterveys/itsemurhien-ehkaisy>

THL 2025. Mielenterveyden edistäminen. 20.9.2025.

<https://thl.fi/aiheet/mielenterveys/mielenterveyden-edistaminen>

THL 2025. Nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Viitattu 19.9.2025. <https://thl.fi/aiheet/lapset-nuoret-ja-perheet/hyvinvointi-ja-terveys/nuorten-syrjaytymisen-ehkaisy>

THL 2025. Nuorten hyvinvointi. Viitattu 21.9.2025. <https://thl.fi/aiheet/lapset-nuoret-ja-perheet/hyvinvointi-ja-terveys/nuortenhyvinvointi>

Tilastokeskus. 2022. Alle 15-vuotiaiden tekemien pahoinpitelyjen määrä kasvoi 23,4 % vuonna 2021. Rikos- ja pakkokeinotilasto 6/2022. Viitattu 24.9.2025.

<https://stat.fi/julkaisu/cktocw681oge0b53d5seq1nz>

Tilastokeskus 2019. Väestön koulutus rakenne 2018. Viitattu 20.9.2025.

https://stat.fi/til/vkour/2018/vkour_2018_2019-11-05_fi.pdf

Tilastokeskus. 2021. Kuolemansyyt 2020. Viitattu 1.10.2025.

https://stat.fi/til/ksyyt/2020/ksyyt_2020_2021-12-10_kat_001_fi.html

Tornioja-Latola, J. Lähikuvassa 1900-luvun alkupuolen nuoruus. Suomen historiallinen seura. Agricolaverkko. Viitattu 22.9.2025. <https://agricolaverkko.fi/kirjaesittelyt/lahikuvassa-1900-luvun-alkupuolen-nuoruus/>

Vatanen, A. 2021. Vuorovaikutusaineistot. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 11.4.2025.

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-aineistot/vuorovaikutusaineistot/>

Viheriälä, L. & Rutanen, M. 2010. Lapsen psyykkisen trauman hoito. Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim 2010;126(22):2671-7. Viitattu 27.9.2025.

<https://www.duodecimlehti.fi/xmedia/duo/duo99180.pdf>

Vihreät. 2021. 40 keinoa poikien ja miesten hyvinvoinnin ja tasa-arvon edistämiseksi. Viitattu 18.9.2025. <https://www.vihreat.fi/vihrea-eduskuntaryhma-40-keinoa-poikien-ja-miesten-hyvinvoinnin-ja-tasa-arvon-edistamiseksi/>

Vuori, J. 2021. Laadullinen sisällönanalyysi. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 11.4.2025.

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/laadullinen-sisallonanalyysi/>

Kuviot

Kuvio 1: Itsemurhakuolleisuus Suomessa 1921-2023 (THL 2025).	9
Kuvio 2: Asunnottomat naiset, miehet ja nuoret vuonna 2023 ja muutos edellisvuodesta (Ara 2024, 17.)	14

Taulukot

Taulukko 1: Pahoinpitelyrikoksiin epäilyt nuoret iän mukaan vuosina 2000-2021 (Tilastokeskus 2021).	12
Taulukko 2: SWOT-analyysi tulosten johtopäätösten pohjalta	41

Liitteet

Liite 1: Suostumuslomake opinnäytetyön haastatteluun.....	57
Liite 2: Opinnäytetyön haastattelurunko	58

Liite 1: Suostumuslomake opinnäytetyön haastatteluun

1 (1)
Suostumuslomake opinnäytetyön haastatteluun
Melissa Juslin

Opinnäytetyö toteutetaan noudattaen tutkimuseettisen neuvottelukunnan määrittelemää hyvää tieteellistä käytäntöä (Tutkimuseettinen lautakunta, 2024). Olen saanut kirjallista tietoa opinnäytetyön sisällöstä, sen tavoitteista sekä nähnyt opinnäytetyöhön liittyvän haastattelurungon (ks. erillinen liite).

Suostun vapaaehtoisesti osallistumaan opinnäytetyön haastatteluun. Suostun myös siihen, että haastattelu äänitetään. Henkilötietoja ei kerätä, joten tutkimusrekisteriä ei synny. Antamiani vastauksia ei voi yhdistää minuun jälkikäteen opinnäytetyön kirjallisessa tuotoksessa. Kaikki vastaus-tiedot ovat luottamuksellisia. Minulle on selvitetty opinnäytetyön tarkoitus ja siinä käytettävät tiedonkeruun ja tutkimusmenetelmät. Olen tietoinen siitä, että opinnäytetyöhön osallistuminen on vapaaehtoista. Olen myös tietoinen siitä, että opinnäytetyöhön osallistuminen ei aiheuta minulle minkäänlaisia kustannuksia.

Suostun siihen, että minua haastatellaan ja haastattelussa antamiani tietoja ja tiedonkeruussa saatua materiaalia käytetään kyseisen opinnäytetyön tarpeisiin sekä sen loppuraportointiin ja esittämiseen. Voin halutessani keskeyttää opinnäytetyöhön osallistumisen milloin tahansa ilman, että minun täytyy perustella keskeyttämistäni.

Päiväys ja paikka: _____

Opinnäytetyöhön osallistuvan haastateltavan allekirjoitus ja nimenselvennys

Opinnäytetyön tekijän allekirjoitus ja nimenselvennys

Liite 2: Opinnäytetyön haastattelurunko

Opinnäytetyön haastattelurunko
11.4.2025

1 (1)

Melissa Jusslin

Haastattelut pidetään HYVA- hankkeen sekä Stadin kamppailijoiden omille valmentajille ja näiden parissa työskenteleville henkilöille. Haastattelu pidetään haastattelijan ja opinnäytetyön tekijän kanssa tilassa, jossa on rauhallista ja hiljaista, eikä ulkopuoliset kuule keskustelua.

Ennen haastattelua molemmat osapuolet allekirjoittavat suostumussopimuksen, ja haastattelijalle painotetaan, että hän pysyy opinnäytetyössä täysin anonyyminä. Haastateltavalle kerrotaan myös, että haastateltava itse pitää anonyyminä nuorista, keihin saattaa viitata haastattelunsa aikana. Haastattelija voi myös toivoa kesken haastattelun, että joitakin osia ei julkaista opinnäytetyöhön. Allekirjoitettavassa sopimuksessa kerrotaan tarkemmin opinnäytetyön julkisuudesta.

Keskustelu pyritään pitämään tiiviinä: haastattelussa on tilaa avoimelle kanssakäymiselle, mutta keskustelun on tärkeä pysyä aiheessa. En koe tarpeelliseksi määrittää haastattelulle sopivaa kestoja, tarpeen mukaan kysyn kuitenkin lisäkysymyksiä, jos vastaukset jäävät suppeiksi. Joillekin haastatteluille on kiireisten aikataulujen vuoksi määritelty esimerkiksi max. tunnin kesto. Haastattelun äänitys käynnistetään ja haastattelu aloitetaan.

Aluksi:

Haluatko kertoa taustastasi valmentajana?

Onko *Hanskat ylös, veitset alas*- hanke sinulle tuttu? (Striken valmentajille suunnattu kysymys)

Mistä hanke sai alkunsa, miten päädyit siihen mukaan? (Hankkeen valmentajille suunnattu kysymys)

1. Miten kamppailulajit voivat vaikuttaa nuorten tunnetaitoihin?
2. Miten treeneissä käsitellään vihan tai turhautumisen purkautumista?
3. Miten koet poikien suhtautuvan negatiivisten tunteiden käsittelyyn?
4. Millaisia ohjaustavat tai toimintamallit ovat mielestäsi toimivia, kun pyrit huomioimaan poikien tarpeet ja tavan toimia treeneissä? Miten lähestyt heitä tai mukautat ohjausta?
5. Koetko, että voit valmentajana vaikuttaa siihen, millä tavalla pojat uskaltavat puhua tai näyttää tunteitaan? Miten voit valmentajana auttaa poikia tuntemaan, että treeneissä on ok olla monella tavalla poika?
6. Miten HYVA- hankkeen toiminta voi ehkäistä esimerkiksi syrjäytymistä tai jengiytymistä?
7. Millä tavoin ryhmän yhteishenki ja vertaistuki näkyvät nuorten toiminnassa treeneissä tai niiden ulkopuolella?
8. Miten sanoittaisit HYVA- hankkeen merkityksen yhteiskunnassa - miksi tällainen toiminta on mielestäsi arvokasta?

Lopuksi: Onko jotain, mitä haluaisit lisätä, mitä ei kysytty, mutta pidät tärkeänä?